

30527

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

చెన్నపట్టణము 1922 వ సం॥ జనవరి నెల 19 తేది గురువారము
నంబరము. ౩ } దుర్బతి నామ సంవత్సరము, పుష్యమాస బహుళ షష్ఠి ౬

No. 231.

నంచిక. ౨౩౧

“ప్రశస్తమైన ఎన్ గల్ బర్లు”

రైస్ మెషినరీ ధరలు

ప్రస్తుతము ఇంకను తగ్గించబడియున్నవి.

బ్లాక్ స్టోను సూనెయంత్రములు

ఒకవలము నుండి మరియొక వలమునకు సులభముగా తీసికొని
పోవుటకు వీలగునట్టియు, ఒకేచోట స్థిరముగా కదలకుండ ఆమర్చు
నట్టి అవిరియంత్రము, బాయిలరులు అతి చౌకధరలకు దొరక గలవు.

ఫోను నెం 108

నెం 9, నెకండు

తంతివిలాసము, ఎంజిను మ్మదాసు

లైనుబీచ్,

మార్వల్ సన్నుఅండు కో (ఇండియా) లిమిటెడ్

ఇంజినియరులు

(1806)

కలకత్తా

మదరాసు

బెజవాడ

బొంబాయి

లాహారు

తంజావూరు

అమృతాంజనము

తలనొప్పులకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది.
ఇతర ఏవిధమైన నొప్పులను కూడ
మా అమృతాంజనమును వాడి
సంత సుఖమున నయమగును.
సులభ నెల 0-10-0 అణాలు

మోహనీలైలము

సీసా 1-8 0-12-0.

తామరలైలము

డబ్బి 1-8 0-8-0

చంద్రపూడి

డబ్బి 1-8 0-2-0

అమృతాంజనం డిపో,

బొంబాయి . మదరాసు.

మిత్రమండలి గ్రంథములు - గుంటూరు.

ఈ వార్షికోత్సవి కొనుగోలు అవకాశము
వారికి ౧౨ అణాలకే
యిచ్చెదము.
చందాబాధ్యులై నియమితముగ మా పుస్తకముల దీనుకొనగోరువారు ఈక్రింది చిరునామాకు
ప్రాప్తి లెను.

(3336)

కొలచల కృష్ణసోమయాజి, యం. వ. యల్. టి.

(3081) “కత్తికట్టలు”

పెద్దకత్తి గల్లి గజము పొడుగు గలది. సొగసైనది.
1-8 రూ 4-8-0.
డబ్బు కొనుగోలుకి 1టి ఉచితము. పోస్టేజీభర్తవలె.
మలయవారు అక్కడగో 2కరూపాయి
అదాన్సు పంపవలెను. పి. బెంకటేశ్వర్లు అంతుకో,
కట్టర్లు అండ్ లాక్ మేకర్స్ లెం
పెద్దాతరం, (గోదావరితీర్థం)
పెద్దగ్రామం అడ్రెసు: ఇంద్రప్రస్థం పెద్దాతరం

అహ్మదాబాద్ సభలు

౩౬-వ దేశీయమహాసభ

కొలది ప్రతులు మాత్రమే

ఇందు ఆహ్వానదాతా పుర చాక్రతులును, దేశీయ సభాసభిర రహస్యమును, తాత్కాలికాధ్యక్షులగు హాకిం అబ్దుల్ ఖానుగారి గంభీర శాస్త్రసంబంధము, మహాత్ముని భవనా వ్యవస్థలును, చిత్తరంజనభాను, వారి సతీమణియొక్క యాత్రా జంబు లగు సంజీవబుడను యింపునగట్లు ముద్రింపబడినది.

కల ప్రతి 1-30-4-0 } బాప్టిజ ప్రత్యేకము.
60 ప్రతులు 11-0-0
100 ప్రతులు 20-0-0

గులయవారు:— ములగు వెంకటరమణయ్య, (3856) కృష్ణాపత్రికాకార్యస్థానము, బందరు.

ఇంకను శ్రమకర్తలకు

శ్రీ దక్షిణవల్లూరు, శాయ్యూరు(యస్టీబ్) సంస్థానాధి పతులచే పోషింపబడుచున్న శ్రేణిపు డాక్టరు అబ్దుల్ అజీజ్ సాహెబుచే నుపసద్ధముగా తయారుచేయబడి అనేక యోగ్య తావులములు బడసిన పండుల వివరములు:—

1. సిల్వరు పౌడరు— ఇది రాచపుండ్లు మేనములు ముల, కుభసంబంధమైన రణములు, తుపాకి దెబ్బలు మాన్పు ను, శరీరములో చిక్కినవన్న తుపాకిగుండ్లు, గాఢ ముక్కలు ఇనుప ముక్కలు వగైరాలు ఆపరేషను లేకనే బయటకు తీ యుటకు పనికివచ్చును. కత్తిపోట్లు వగైరాలున్న గోయట్లు తామర కంబువులపై గజ్జి కర్పాణి మదమనులము వగైరాలు అమోఘముగా కుదురును. యానత్తు జీవజంతువులకు గాయ ములకు జబ్బులకు పనికివచ్చును.
వెల తులం 1-5 రూపాయలు.

2. సిల్వరులోషను— ఇది నోటిపూత, కాలిన పుండ్లు రక్తచాళిముండి కాయవన్న రక్తము నాపుటకువచ్చు పువ్వుగానించును. గోరేయూను మాన్యుటలో దీనికి మించిన మందు లేదని వాడుకకలన మీ కే తెలియును. (3188)
వెల 1 అన్నబుడ్డి 1 రూపాయ.

3. సోముకాటుకు మందు— ఒకబుడ్డివెల రు. 1

4. కాభియాల్ సులేమాని— ఇది యూసాని కాస్త్రము ప్రకారముగా తయారుకాబడినది. ఇది కండ్లు యె కుపు నీరుకారుట దురద కండ్లకలక యెండ చూడలే కుండుట మొదలగు యానత్తు కండ్లజబ్బులకు వ్యభిచారము.
ఒక బుడ్డి వెల 8 అణాలు.

5. కలరా మూత్రము— i మూత్రము 25 గల దబ్బీ 1-5 వెల 1 రూపాయ. ii తెజాబీ ఫరాఖ్ అవున్న సీసా 0.50. ఇది కలరా కగయిరా యానత్తు విరేచనములు వాం తులు కగయిరాలకు అమోఘముగ పనికియేను.

6. పార్శ్వపునొప్పి వగైరా యానత్తునొప్పిలకు మందు— వెల సీసా 1-5 కి అణాలు.

వై నుదహరించిన మందులన్నియు బర్మా వై నాదేశము ల ప్రతి ఆరు ఒకకు హానియనితలన కనిపెట్టబడినది.

ఇంకను వివరములు కోరువారు యాక్రిందివిరు నామాడ ప్రాసిన బడయగలరు. వై నుదహరించిన మందులు వుపయో గించు విధము, అనుపానములు మందు పంపునపుడు తెలుప బడును.

Abdul Aziz Sahib, Native Doctor, South Vallur and Vuyyur Estates, Thota-Vallur, Kistna District.

యోగ్యతా ప్రతులు
(8) బెనారస్ సిటీలోనుండు, దుర్గా మెడికల్ హాల్ వారి అహ్మదాబాద్ నాకు అత్యర్హతమైన గుణము నిచ్చినది. ఇట్లుగా తా కావ్యాధి లేదు. ఇందుకై వారికి నేను నా కృత జ్ఞతాపూర్వకమయిన మందములు చేయుచున్నాను.
జాంబాయి }
28-8-20 } రె. బాన్ నన్, రిటైర్డ్ పింఛను డెప్యూటీ కలెక్టరు

విదేశ వార్తలు

బర్మా ప్రభుత్వము

అభ్యుదయ ప్రారంభము.

జనవరి 16:— బర్మాప్రభుత్వము అభ్యుదయముతో ప్రారంభమయెను. కొల్లియన్న ప్రధానామాత్యుడు ప్రభుత్వసమస్యల సమ్యక్తకాలముతో చక్క-పెట్టుచుండెను. అన్నిటికంటెను ముఖ్యమైనది రైల్వేవిషయస్థితి. రైల్వేకార్యకుల కష్టములు త్వర లో విచారింపబడు ననియు కొంతకాలమునకు కార్యములు సమ్మె ను నిలుపు చేయవలసినదనియు ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించగా వారందుకు సమ్మతించి ఒక నెలవరకును, సమ్మె నాపుడేను నిశ్చ యించిరి. 120 సంవత్సరముల క్రితము బ్రిటీషుగారిచే నొనర్పబడిన ప్రకటన తరువాత ప్రథమ విరిపు క్రభుత్వప్రకటన మిదియే.

బ్రిటీషువారి నితరవరకును ఆహ్వానించుచున్న విరిపు ప్రజలు తమ యభిప్రాయములను మారుకొనుచున్నారు. బ్రిటీ షుఅధికారులు త్వరత్వరగా తమ యభిప్రాయము విరిపు ప్రభు త్వము వారికి కళపరుచుచున్నారు. నిరంతరము విరిపు జాతీయ నిర్బంధితులప్రవాసము విర్లండునకు ప్రవేశించుచున్నది. ఇందువలన విరిపువారు సరళహృదయు లగు చున్నారు.

గ్రీకులు

గ్రీకులుగా తాత్కాలికప్రభుత్వమునకు ప్రజలు నోడ్చ దవలెనని విజ్ఞాపన నుడిసెను. అందు వారు “మనము క్రొత్తకమ ప్రారంభించుచున్నాము. విరిపు వాతావరణము పూర్వకాలమునం దువలె పరస్పరస్పర్ధ లుండరాదు. అందరకును సమానహక్కు లను సమానతరుణములను ప్రసాదించబడును” అని ప్రకటించిరి.

రైల్వేసమ్మె

నేతనమునందును, పని కాలపరిమితియందును మార్పులు గావించరాదని రైల్వే పనివారు కట్టనొందిన సమ్మెను ఒక మాసమువరకును ఆపుడేయబడెను. ఈలోపున ప్రభుత్వమువారు వారి కష్టములనుగూర్చి విచారించెదరు.

ప్రభుత్వమున వశపరచుకొనుట

నిరలు పిట్టుగారు ఆంగ్ల రాజాగారి తరపున విరిపు బ్రిటీషు ప్రభుత్వకాఖిలను విరిపు తాత్కాలికప్రభుత్వమువారివశ మొనర్చిరి. అప్పయ్యెందులను ఈమహాత్మ్యమునకు చనుదొంచినపుడు చాలమంది ప్రజలు హర్షధ్వనుల నొనర్చిరి.

జోమినికుగారు.

ఫాదరు జోమినికుగారు వదలిపెట్టబడిన రాజకీయనిర్బంధి తులలో నొకరు. వీరు ఇదివరకు బ్రిక్స్టను జైలులునందు నిరకన ప్రతిముచే వృత్తికొందిన మెక్స్విసిగా తాగ్యనర్థిగ నుండెడి వాడు. ఇదివరకు వివిధయంత్రమునకు సాహజురాలిని గర్భించు చు భారతదేశమునందు తిరుగుబాటుగావించి కన్నటు రేంజర్స్ వలాలమునకు సంబంధించిన ఖయిదీలుగుడ వదలిపెట్టవలెనని మీరే కోరుచున్నాడు.

మరాఠ్ ప్రభుత్వము.

నూతనమంత్రిత్వము

జనవరి 15:— తరాను ప్రభుత్వహతనమంత్రికర్త మే త్నాటు చేయబడెను. పాయింకేరుగారు ప్రధానామాత్యులుగను విదేశాంగమంత్రిగను నుండిరి. బత్తుగారు (వ్యాయాభిమంత్రి) మనాదిగాజ్(ఇంపీయలుమంత్రి) ల్యాంకిక్ (ఆర్థికమంత్రి) మెగి నాటు (యంతాంగమంత్రి) లీనబేరరు (విద్యాకాఖిమంత్రి) కైబ ర్తిగారు (శాకామంత్రి) రైడలుగారు, సారటు (అధినివేశముల మంత్రి) అల్ఫర్డ్ కెరనటు (కార్మికమంత్రి) డియరు (వ్యాపార కాఖి మంత్రి) రైటోకరు (వల్లితువర్క్సు) పోల్స్టాన్ (ఆరో గ్యమంత్రి) గార్లు ప్రభుత్వమంత్రివర్గముగ నేర్పడిరి.

ప్రధానమంత్రిల సమావేశము

లాయడుబార్డిగారు బ్రియండుగారిచే సాదరముగ నా హ్వానింపబడెను. తరువాత లాయడుబార్డి పాయింకేరుగార్లు చాల సేపు వరకు సంప్రతించిరి. కాన వీరు సంప్రదించిన అంశాల్లో విషయములనుగుంచి ఇంకను సమాధానము గుదురలేదు. ఆ గ్లవరాను ఒడంబడికను క్రొత్త మంత్రివర్గమువారు అమోదింతు రనుటకు నందియేములేదు. సా మాన్యముగ సమస్యలనుగురించి కాజీయే సంప్రదింపులనలన పరిష్కరింతు కొనకకే ననియు పదేపదే సుప్రీము కాన్సిలును సమా వేశ పరచరాననియు సంప్రదింపులన గల్గు పరిష్కారమునకు

సమ్మతి నిచ్చుటకు మాత్రము సుప్రీము కాన్సిలును సమావేశ పరుపలెననియు పాయింకేరుగారు సలహా నిచ్చిట్లు చెలియు చున్నది. ఆ గ్లవరాను సంబంధములను గురించి చర్చ వెంటనే ప్రారంభింపబడును.

లాయడు బార్డిగారు పాయింకేరుగారితో సంప్రదించిన తరువాత బెర్లియము, ప్రధాన, విదేశాంగమంత్రిలతో సంప్ర దించిరి.

వార్తాపత్రికలు

క్రొత్తపరాసు మంత్రివర్గమునకు వార్తాపత్రికలు తమ యామోదమును డెలివెరిసి.

కెన్యా భారతీయులు.

జనవరి 16:— గత అధివారమునాడు నైరోబియందు చాలమంది భారతీయులు సమావేశమై కొన్ని తీర్మానముల గావించిరి.

ప్రథమమున తీర్మానములందు, గత సామాన్య సమావేశ మన ప్రకటించబడిన బ్రిటీషుపౌరుల... సమావేశ్య నూత్రమును అధినివేశ రాజ్యములందు అందుముఖ్యముగా క్రానుకాలనీలయం దును రక్షితదేశములందును (పాటక్టేరేటు) త్వరలో నమలు నండు బెట్టవలెనని గౌతవపురస్పర్ధను సామాన్య ప్రభుత్వము వారిని కోరిరి.

తరువాత, ప్రస్తుతము లండనునందున్న డి లామారురాయ బౌనవర్గము కెన్యానుందలి యూరపీయనులందరి యభిప్రాయ ములను వెలిబుచ్చు చుండలేదని పెక్కుటి అప్రోబేటుగానికి నివే దించిరి.

మాడన తీర్మానమున, గ్రీకులు గాని విరిపు స్వతంత్ర్య రాష్ట్రముల వారిని అధినినించిరి. భారత దేశమునకు సంపూర్ణ అధినివేశ రాష్ట్ర స్వపరిపాలన వాంఛను భారత పౌరులకు అభినివేశ రాజ్యములలో సరిసమానహక్కు లియ్యవలెనను వాంఛను విరిపువారు బలపరుప వలెనని గోరిరి.

చైనా విషయస్థితి.

జనవరి 16:— చైనా యందు రాజకీయోద్రేకము హెచ్చుగనున్నదనియు, వువైపు అను తిలకలుపడు నేనానాయ కుడు ప్రభుత్వము అధికారివినవలెన గావించవలెననియు లేకపో యినయెడల తాను వెకింగును వైయ్యముతో వశపరచుకొందు ననియు గావించిన ప్రకటనయే అందులకు కారణమనియు పె కింగునుండి చెలియవచ్చుచున్నది.

మంగూరి గవర్నరుకు సియోంగ్ స్థానికుగారు వువైపు గానికి సహాయ మొనర్చుటకు సమ్మతించెను. వీరు ఒకరివద్దనే లక్షలమంది సైనికులు గలరు.

కియాచోను వై నావారి వశము గావించుటకు జపాను వారు సమ్మతించిరి.

వరానువారు సైబీరియానుందలి యల్పుసంఖ్యాకులరక్ష ణమునకు గావించిన యోర్పులులను నానారాష్ట్ర సమితివారు విచారించిరి. అర్మీనీయను శరణాగతుల రక్షణకుగాను పరాసు వారు 500 లక్షల ప్రాంతల వెచ్చింప నిశ్చయించిరి. ప్రాచ్య సామాన్యమునందు అల్పుసంఖ్యాకుల రక్షణకాగ్ధము మిత్రమండలి చర్యనీనుకొనవలెననియు జాముగూడ నందుకు సహాయ మొన ర్చవలెననియు సమితివారు చెల్పిరి.

జర్మను నింజిరులు

యధ్యక్షునందు జర్మన్య మొనర్చిన యుద్ధదోషులవై జెప్ప బడిన తీర్పులనుగురించి యభిప్రాయ మొనంగవలెనని ఇదివరకు సుప్రీముకాన్సిలులా మిత్రమండలి తదితరుల కొండబెట్టి నిఁమిం చిరి. నింజిరుల నందరిని మిత్రమండలివారు విచారించి క్షమించు టకుగాను జర్మనులు నింజిరుల నందరిని మిత్రమండలి వశమొన ర్పవలెనని ఈ ప్రతినిధులు తీర్మానమొర్పిరి.

సమీప ప్రాచ్యదేశములు

బిటుషువారి విధానము.

జనవరి 15:— కర్ణాటకప్రభువుగారు సమీప ప్రాచ్యదేశ ములయెడల బ్రిటీషువారి విధానమును మిత్రమండలి విదేశాంగ మంత్రిల సమావేశమున నివేదించుట. స్మిర్నాకు గ్రీకులు వదలి వేయవలెననియు, స్మిర్నావై నానుమాత్రము తుర్కియులైన అభివత్య మండకత ననియు, సీర్నాకు స్వంతత్ర్య మీయవలె ననియు, స్వతంత్ర్య ప్రభుత్వముండి అల్పుసంఖ్యాకులకు క్రొత్త పురములకు పూచీల పుచ్చుకొనవలె ననియు నావిధానమున నుండెను.

వృత్తాంతలేఖలు

విశాఖపట్టణము

(ఒక విలేఖరినుండి)

జనవరి 11:— ఈ సెల 7 వ తేదీనుండి 10 వ తేదీ

వరకు నీయూర సముద్రపుటాడ్డన పెద్ద బహిరంగసభలు జరిగినవి. మహారాజశ్రీ వసంతరావు బుచ్చి సుందరరావుగారును, మహారాజశ్రీ బ్రహ్మాశోక్కుల సుబ్రహ్మణ్యమగారును, శ్రీ యంత్ర లాలా లజపతిరాయగారును, దేశసేవ కేసులు ధైర్యముతో శ్రీ కృష్ణజన్మస్థానమున కేగిండులకు వారి సభిసంఘము తీర్మానములు గావించిరి.

అత్యుత్సాహము ప్రబలుచున్నది. కాంతిసేవ సమకూర్చుటకు ప్రబలమైన ప్రయత్నములు జరుగుచున్నది.

తాళాకలము:— మ.రా.శ్రీ వసంతరావు బుచ్చి సుందరరావుగారిని విశాఖపట్టణము జైలు నుండి, రాజమహేంద్రవరము జైలునకు తీసికొని వెళ్ళిరి.

శృంగవరపుకోట

(ఒక విలేఖరినుండి)

ఏతవాని సాత్తుకలము.

జనవరి 14:—శృంగవరపుకోట తాలూకాలో చాలమంది ఏతవాండ్లు కల్లుదుకాణములు పెట్టుట మానివారు. అందులో శృంగవరపుకోట గ్రామదుకాణదారు ఎట్లయినను దుకాణము పెట్టునట్లు చేయుటకు ప్రభుత్వమువారు చతుర్విధాయముల చూచి విఫలమౌరధులైరి. కడకు వానియాస్త్రీ జప్తిచేయుటకు నాల్గు ఐదు ప్రయత్నించినను వీలుకాలేదు. కడకు అయిదవవారు వానియాస్త్రీ జప్తిచేసిరి. 01-01-22 తారీఖున వేలమువేసిరి. సాత్తు ఫలానివారిదని తెలియక కొందరు గ్రామీణులు పాడిరి. యథార్థస్థితి తెలిసినమీద వారు తర్వాత పరిహారము నచ్చము పెట్టుకొని వానియాస్త్రీ వానికే యిచ్చివేసిరి. గవర్నమెంటువారికి రు 20 లకు ఘమాతు రురలు చెందినవి. దప్పువానిని అడ్డుట.

ఆ రాత్రియే తాలూకాప్రచారకులు శ్రీ అచ్యుతని వెంకట్రావుగారు యువరాజు బహిష్కారమునకై దుకాణములు మూయుడని హెచ్చరికను జరుపుడనియు చాటింపించు మండగా పోలీసు ఇన్స్పెక్టరుగారు మ్యూన్సిపాలిటీలో సంగ్రహించి (ర గంటలకే) ప్రజలకు నిద్రాభంగము అని దప్పు నిర్మించిరి. దప్పు వాయిదా వానిని జైలులో వేకుమని బెంకించిరి. అంత మా ప్రచారకులు కేగంటచేపూని మిత్ర ఉన్న యూరంతయు చాటిరి.

హరతాళము.

03-01-22 తారీఖున శృంగవరపుకోటలో పూర్తిగా హరతాళము జరిగెను. దుకాణములన్నియు మూసిరి. పండుగ అయినను అందరు దుఃఖముగానే యుండిరి. అధికారుల ప్రయత్నములు నిష్ఫలములాయెను ఒకదుకాణదారు మాత్రము ప్రభుత్వమువారి బెదిరింపులకు భయపడి కొంతకడి తేరచెను కాని, అచ్యుతము లేకయు ఉరంతయు దృష్టిపెనుతగా నుండజాలకయు అందరితోపాటు దుకాణము మూసెను ప్రచారకులు వెంకట్రావుగారు రామదండం పాటపాడుదు రామభజన చేయుమండగా పోలీసు జవాను భజన నిలపుచునెను. అంత వారు శ్రీ రామాజ్ఞచే తాము భజనచేయదున్నామనియు, ఎవరైనను వద్దనిన తమ రికార్డులో ఉండుటకై వ్రాతమూలముగ నుత్తరువునిచ్చునంతవరకు మానకుడని శ్రీ రామాజ్ఞ అనియు చెప్పి సాయంకాలము 5 గంటల వరకు సుమారు 400 మందిల జనముతో చిటుతలు చేయుచు తాళపురంగములతో సహా భజన చేయుచుండిరి. ఆ సాయంత్రము పండుగ సంత ఆయినను నిలుచునట్లు చేసిరి. ఆరు గంటలకు వారు శ్రీచన్నారాయణ సన్నిభుగు, ఘమాతు 2 వేలప్రజలయెటుట స్వరాజ్యప్రశంస చేయుమండగా 2 వ క్లాసు మ్యూన్సిపాలిటీలో పోలీసు అధికార్లు ద్వారా ఆ తాలూకాలో 01 సెలవకు ఉపన్యసింపకుడని 0100 వ సెక్షను శ్రీముఖముతో గౌరవించిరి. ప్రచారకులు మిక్కిలి సంతోషముతో, నవ్వుచు శ్రీముఖము వందు కొని కన్నుల నడుకొనిరి.

ఆవల సభ నిలుపబడి యు|| శ్రీ పానుకపాటి సత్యనారాయణగారు ఊలేంపు ప్రయత్నము సల్పుమండగా వారిని వారంటు లేకయే అరెస్టుచేసిరి. వారు సంతోషముగా మనుగుడువు పెండ్లికొడుకు రీతిగా శ్రీకృష్ణ జన్మస్థానమున కేగిరి. పిడించుచున్న శృంగవరపుకోట తాలూకా మేల్కొనినది.

తెనాలి.

(ఒక విలేఖరినుండి)

144 శెక్స్ డిప్రెషన్.

జనవరి 15:—18 తేదీని భూమికిస్తులను గ

చించుటకు మాపట్టణములో సాయంత్రం 5 గంటల పాతకాలలో ఒక బహిరంగ మొసభ జరుపబడును గాలోని చైతులు, వర్తకులు అందరు రావలసినదని, టావారుదొరకక పోయినను యవకులను జాతీయ ఉధ్యాయులును అగు దోశేపూడి కామేశ్వరావుగారెప్పటి మెడలో నేసుకొని గ్రామమంతయు చాటి రం 5 గంటలకు మ-రా-శ్రీ, బలిజేపల్లి రామకతులుగారి అధ్యక్షత క్రింద 1000 మంది చైతులు, సభ ప్రారంభి పబడి 12 తేదీన పొన్నూరులో ఉల్లంఘించి పన్నులు యివ్వకూడదని చెప్పిన వారును, మాతాలూకా నాయకులును అగు ఇటికాల యణగారు సర్కారుకు యేవిధమైన పన్నులు వనియు, అట్టిచట్ట దేశద్రోహమనియు, గవర్నమెన్టు కచ్చములకు లోబరచినను నిగ్రహమును వహియద్దమును జయమందునట్లు చేయుభారము మీయయ, చెప్పమండగా యింతవరకు అన్ని తాలూకా వెనుకబడినట్టియు, గాధనిద్రను వహించినట్టి యు, ప్రజలకుకూడా మేలుకొలిపి కాన్యపరలకుగాచేయదమయు లైన మా సబ్ మేజిస్ట్రేటు గారు, సబ్ యిన్స్పెక్టరుగారైన సుబ్బయ్య పతులుగా (యీగోపాన టాం టాం ద్వారా గ్రామములో పన్ను కూడదని చెప్పటకు ఒక సభ జరుపబడునని చాటినట్లు చున్నది. అట్టి సభలు యీ తేదీ మొదలు 2 నెలలెనాలిలోను తెనాలితాలూకాలోను జరుపకూడ శెక్స్ ననుసరించి నిషేధించుచున్నానని) ఒక శ్రీ అధ్యక్షునకు అందింపజేసిరి. అది చిన్న పెంటసేవారందరు “శ్రీరమామణ గోవిందోహరిః” అని నమునజేసి కాననోల్లంఘనము జేయుటకు మేము సిద్ధముము నను కాననోల్లంఘనము చేయుదుము నేను కాము చేయుదుము అని ఒకరి పెంట ఒకరు 200,500 వ వేయుచు సభ ఆపకూడదని హెచ్చరించిరి. కాని కాననోల్లంఘనము చేయుటకు యిది సమయము: తొందరపడ కూడదనియు, ప్రత్యేకముగా అలోక్రమమును యేర్పరుచుకొననసియ్యట చేయదము: ఆపబడినదనియు చెప్పిరి. చివ్వుట కొందరు యవకుల పద్ధతులుపాడి సభ్యులలో ఉత్సాహమును కలుపే 10 గంటలకు సభ ముగిసినది మాపట్టణములో ఉమెండుగానున్నది. ముందు త్యాగ్రమమును గుర్తించింబడును. తాలూకాలోవ్వు ప్రజలందరు దీనికలనంచిన ఉత్సాహముతో పనిచేయగలరని అనుకొనుచున

144 శెక్స్ ఉల్లంఘించుట

మాపట్టణములో గౌరవ కుటుంబ

పాకంపర్వ హక్కు కలిగినట్టి మా పట్టణధనికులను, 20 సంవత్సరముల వయస పిల్లలమరి సుండ్రామయ్యగారు 1 ప్రైటుగారికి 144 శెక్స్ ఉల్లంఘించుటకు గాంధీ చావులో పన్నులు 4 బోవుచున్నానని, ఒక నోటికు

144 శెక్స్ గాంధీచా

లుగల గొప్పసభలో పిల్లలు: గాకగాక ఉపరద్రష్ట వెంకఘన మొనర్చుచు చైతులు యేవిధమై భూమి, ఆ అట్లుచెల్లించియింకను ప్రభుత్వమును పన్ను: దింపవలయుననియు, లేకముగానూ ఉరీలు చాలించి: డో శపా: 20: నును చెందక: యు, మొదల: ఉత్సాహము: ములనుగు: అను భ్య: తులు: టివర్: రా: చ:

గూర్చుండియున్న జరుగుల నాగయ్యగారి కనే
 చీ 'మీ యింట్లో జప్తుచేసెదము. కన్యని' పిలిచిరి.
 నా 'నే నేల రావలె. ఇంటివద్ద ఉడవాండు మీకు
 నామాను లిస్తాను. జప్తు చేసికొనండి' యని సంతోష
 గ జరులు చెప్పెను. రివిన్యూ యినస్పెక్టరు గుమ
 జప్తుచేయటకు మొదలిడిరి: అంతట నాగయ్యగారి
 స్త్రీలు 'వారిసామానుల సంతోషపూర్వకముగ నిచ్చు
 గారకు బోధయగుటలు అధికారుల సహాయము
 ల్లింపకుండుట డబ్బులేక గాదు నుమీ. మహాత్ముని
 ల్లుమై నేడుమన గామములో నప్రయోగముగా విడి
 రాజ్యలక్ష్మికి వుడతాళక్తి యనునట్లు మాశక్తికొలది
 గుండుటయే' యని గంభీరముగా పల్కిరి. తరువాత
 పర్యవ్య, మానుకొండ కృష్ణయ్య, మానుకొండ స్వసిం
 ౨ రామిరెడ్డి, బొట్టిలి వెంకటప్ప, (వీరు గ్రామము
 అ సామిలకొందరు) గార్ల యింట్లలో బెదరించుటకో
 కొంతకొంత ఆస్తిని జప్తు చేసిరి. అందందు కూడా
 తోషపూర్వకముగ సామానుల నిచ్చుచు మామూ
 ౨ స్వరాజ్యలక్ష్మిని వెంటబెట్టుకొని వచ్చి యిచ్చట
 ల్లుగలవని యానందము తోడవడ మనస్సులై నుడి
 ట గభి వోచుకొనెను మహారు 80 సంవత్సరముల
 వృద్ధుకాలియింటికి జప్తుచేయబోగా 'నాయనా'గా
 డ భారతీయు లయ్యు కొంతయధికమును బూని
 : పిలువని పిలుపుగా తమంతట తాము దుష్టకార్యా
 మలై వచ్చినందుకు తమకు విందొచ్చ నాకద్ద కుండ
 శిష్ట మతమియు లేవు. కాని నాకద్ద స్వరాజ్యలక్ష్మి
 ట్లున్నుది. దానితో నశ్చుకొనిపోయి యింతకూడు
 జాతు సనాశేయ నూలువడకి యిచ్చెదను. అందువల్ల
 తీరగలదేమో. యని యుత్సాహముతో బల్కినను.
 ౨ వివరిని వదలిన కర్ణం నల్లూరు రామలింగంగారి
 ప్తుకు పోగా వారి యధికారిగలక్ష్మి ఒక యిత్రడి గం
 తెచ్చియియ్య అధికారులు చాలదనగా యానతిమణి
 'నామెడలో పట్టెడ, మంగళనూత్రములు క లవు
 జానిని, సంతోషపూర్వకముగ నిచ్చెద'నని మందస్మిత
 యై ప్రత్యుత్తర మొసంగెను ఇట్టివీరవనితలు యిట్టి
 మలు యిట్టిసోదరీమణుల యిప్పటిదైర్యసాహస యు
 గల వివరించుటతో గ్రంథ విస్తరభీతిచే విరమించవలసి
 చిలో మన్నారము. తరువాత జప్తు ఆస్తిని
 వచ్చిరి. ముందు చర్య తెలులందునో
 లవేళకు నర్సారావుపేటనుండి శాంతి కల
 చికులకు శ్రీయుత మాజేటి పూర్ణచంద్ర
 త్యనారాయణ పాటిబండ్ల నుబ్బారావు
 ముఖము సంబంధించు వారితో పాటుగ
 కాంగ్రెసుకు వల్లి యంతవరకు రానటువంటి
 క శ్రీయుత బెల్లంకొండ రాఘవరావుగారిని
 మొదుటనున్న లేకున్న శ్రీముఖము తెంత
 ఇంకను పదవిని వదలిన కరణముగారికి
 ! ఎట్లులైన యువకులు సంతోష
 ౨ మొ న ర్చుటకు సంసిద్ధులై
 (ఒకరు)

గ్రంథము.

లదా వేయబడి కాళ్ళకూరు
 గ్నము రిక్తి గంటలకు పాల
 ిలో విచారణ ప్రారంభ
 ియ్యసాముతో జా
 మహాత్మునిచిత్రపట
 దనాదిపుష్పమాలా
 ప్త బుత్సవముతో
 ర్నకు దోడుకొని
 నిండియుండెను.
 గారికిని ప్రాసి
 ౨ జరిగెను.

స. మే —వయస్సు? ఏగ్రామం?
 ము —రీరి సంవత్సరములు, ఈగ్రామమే
 స. మే.—మీవై గావించబడిన చార్జీని వివరిం.
 ఇదివరలో 17-11-21 వ తేదీని విజయనగరం రెవిన్యూ
 డివిజనులో ఎట్టిప్రసంగము గావించగూడదని జాయంటు మేజి
 స్ట్రీటుగారు 144 సెక్షన్ క్రింద నోటీసు జారీచేసినప్పటికిన్ని
 25-11-21 వ తేదీని మీరు తెట్టంగి గ్రామంలో గవర్న మెంటుకు
 క్రమముగా చెల్లకలసియున్న శిస్తులను చెల్లించుకుండ ప్రోత్స
 హించి దొమ్మి అల్లరలలోకి ప్రజలను దించేటట్లు ఉపన్యా
 సము గావించినందున 189 సి. సి. క్రింద మిమ్మల ప్రాసి
 క్యూషను చేయగూడదు?
 ము.—నాకిచ్చిన నోటీసులో 144 సెక్షను ఈదానా
 రింపబడియుండలేదు. నేను తెట్టంగిలో ఉపన్యసించియుంటినను
 నిషయము శుద్ధఅర్థము, కేవలము కల్పన.
 స. మే.—మీరివిషయమై స్టేటుమెంటేమై దాఖలు
 చేసెదరా?
 ము.—విచారణాంతమందే దాఖలు చేయగలను.
 స. మే.—అట్లుకాదు, పద్ధతిప్రకారం మీరు ముందుగా
 స్టేటుమెంటు ఇవ్వవలసియున్నది. లేదా ఇవ్వలేనని చెప్పవలెను.
 బహుటికి వెళ్లి స్టేటుమెంటు ప్రాసి తీసుకుందే.
 ము.—రజకీయ నేరములో ఇంతవరకు ఎవ్వరను అట్లు
 చేయలేదు గాన, ముందుగా దాఖలు చేయజాలను.
 స. మే.—ఇప్పుడు ప్రాసిక్యాషను సాక్షులను విచా
 రించుటకు మీకు ఆక్షేపణ గలదా?
 ప్రా. ఇ.—నోటీసు తెప్పించి 144 ప్రకారం సర్వ కాబ
 డినటుల /ముందుగా రుజువుచేయవలెను. గాన గుమస్తాను
 జవానును తెప్పించవలసియున్నది.
 (అంతట కేసు 12 వ తేదీకి వాయిదా వేయబడినది.
 హాజరు పూచీకత్తువైన సంతకము చేయుమనగా వ్యవమూర్తి
 గారు నిరాకరించిరి. జనలలో ఉత్సాహము ప్రబలముగా నున్న
 ది. సాయంకాలము బహిరంగసభలో కాంగ్రెసు ప్రధానతీర్థా
 నము, కృష్ణమూర్తిగారిని అభినందించుచు తీర్థానము ప్రజలచే
 ఆహ్వానింపబడెను. ఆసమయమున, నుబ్బారావుగారు, రామ
 మూర్తిగారు, జోగయ్యగారు, ప్రహలద కర్తవ్యమును గూర్చియు,
 జాతీయసేవకసంఘమును గూర్చియు ఉపన్యసించి 20 మందిని
 కాంతివైన్యములో జేర్చి సంతకములు పుచ్చుకొనిరి.
 ఒక విలేఖరి

13 తేదీని జగ్గయ్యపేటలో హారతాళము జయప్రద
 ముగా జరుపబడెను.
 రాజ్ కలతాలూకా పాపెర్లపూడిలోను దొడ్డవరంలోను
 శాంతి వైన్యములు స్థాపింపబడినవి.
 18 తేదీని పలాసలో హారతాళము జరుపబడినది. దుకా
 ణము లన్నియు మూసివేయబడినవి.
 రామశంకరపురములో 18 వ తేదీ యొక యూరేగింపు
 జరిగినదనియు, అందులోనుండి రాళ్ళవర్షము ప్రారంభమై ఒక
 విచిత్రకృత్యుని నుడుటిమీద బెబ్బ తగిలెననియు, ఒకట వ్రాయు
 చున్నారు.
 కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీలో దేశభక్త వెంకటప్ప
 య్య పంతులుగారి నామము గల్పించ లేదని కొంద రెంచియుం
 దురు. వారు తిరిగి వర్కింగు కమిటీలో మెంబరుగా నియ
 మింపబడినందులకు వారికి 19 తేదీ మీటింగుకు హాజరు కావల
 యునని రాబడిన ఆహ్వానశేఖయే నిదర్శనమని యొకరు వ్రాయు
 చున్నారు.
 త్యాగరాజ గానసభ-కాకినాడ:—కాకినాడ గ్రామ
 మున యీ స వత్సర మాఖకుద్ధ విడియ భానువారము 29-1-22
 మొదలు వారము రోజులు మహారాజశ్రీ రావుమహదూర్
 మైండా వెంకటచలపతి, కొల్లె పర రామమూర్తిగార్ల యాధి
 పత్యమున త్యాగరాజ గానసభ జరుపబడును గాన సంగీతవిద్యా
 ప్రవీణు లెల్లరు దయచేయ ప్రార్థించుచున్నాము—కార్యదర్శి.
 "హిందూ హైస్కూలు, మచిలీ పట్టణము:—హిందూ
 హైస్కూలు జయంత్యుత్సవమును పూర్వవిద్యార్థి సాంకత్స
 రిక సమావేశమును దుర్బుత్తినామ సం॥ పుష్య ౨౧ నవమి శని
 వారము 21-1-1922 తేదీని జరుపబడును. పూర్వవిద్యార్థులం
 దరు దప్పక దయచేయ ప్రార్థింపబడుచున్నారు. చందాను
 శక్తిటర్కి పంపకచ్చును - మల్లెల శివరామ కృష్ణయ్య బి. ఏ.
 కార్యదర్శి."

మదరాసు శాసనసభ

జనవరి 17:-మదరాసు శాసనసభ యీ యందము 11 గంటలకు గా. సర్ పి. రాజగోపాలాచార్యులుగా కార్యక్రమము సమావేశమయ్యెను. సభాప్రారంభమున చాలకొలదిమంది మాత్రమే హాజరుండెరి. అందువలన 24 రెండుమాడు నిమిష లాగుననివచ్చెను. తరువాత ప్రశ్నోత్తరములు జరిగాను.

ప్రభుత్వ ప్రశ్నాకాల ప్రశ్నపాలు ఎం. రత్నస్వామి మొదల్యారుగా ప్రభుత్వ ప్రమాణము కైకొనిరి. వీరు డి. వేద కాసుగారి ప్రాసమున వచ్చిన ప్రశ్నలకు సమాధానము.

మదరాసు జిల్లామనిసిపాలిటీల సవరణచట్టమును మదరాసు నగరపాలక సంస్థ వారి చట్టమును గవర్నరు గారిచే యామోది పంపింపని అభ్యర్థనలు తెలిపిరి.

డాక్టరు సతేశం మొదల్యారు మదరాసుగారి పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరుల ఉద్యోగములలోన, ప్రమోషనులలోన జాతి, వర్ణభేదములకు పోలీసుకమిషనరు పాటింపగూడదనియు నుపపాదించిరి.

ప్రస్తుతముందు 9 మంది డివిజనల్ యిన్ స్పెక్టరులలో 2 క్కరే హైందవులుగ నుండుట తుస్థించింది. యూరోపియను ఇన్ స్పెక్టరులు సబ్ ఇన్ స్పెక్టరులను ప్రతియంతోపు ఆల్లరుల యపుడును యువరాజుగవన మప్పుడును చాలప్రశంసనీయుముగ పనిచేసియుండెరి. కాని భారతీయుల ప్రాసము నాకమించినను అజేయముగ నిర్వహించగలరని మొదల్యారుగా చెప్పిరి.

పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరుల, సబ్ ఇన్ స్పెక్టరుల యుద్యోగములలో వర్ణభేదములనుబట్టి యుద్యోగములను నిర్ణయించుట లేదనియు సాధారణముగ పోలీసుకమిషనరులు సమర్థులగు వారిని నియమించుచుండెననియు కొంతకాలము యూరోపియనులను నియమించుచుండిన పని రాగుగ జరుగుచుండునని అధికారులు తెలుచినందులకు తటాలన సతేశం మొదల్యారుగా తీర్మానము సంగీతించినందులకు సమర్థులగు నుద్యోగులగు చాలకవ్వుముగ నుండుననియు సమర్థులగు వారిని నియమించుచుండవలెనని కొన్ని ప్రాసములను ప్రశ్నోత్తరములకు సంబంధపడెననియు గా. సర్, డేవిడ్సనుగారు చెప్పిరి. సబ్ ఇన్ స్పెక్టరుల విషయమై కొంతకాలము భారతీయులను నియమించుట కభ్యంతరము లేదనియు తీర్మానమునై చర్చన పోలీసుకమిషనరులకు పంపెద మనియు గా. డేవిడ్సనుగారు చెప్పిరి.

అంతట సతేశం మొదల్యారుగారు తమ తీర్మానము నుపసంహరించుకొనిరి.

గ్రామపంచాయితీల చట్టము ప్రాథమిక విద్యాచట్టము గ్రామకోర్టులచట్టము స్థానిక సంఘముల చట్టము గ్రామలెక్కల మాన్యుచులు మున్నగువానినిగూర్చి కొన్ని వివరములు శ్రేణిభాషలలో ప్రకటింపించి కొద్దిభాగము ప్రకటనసంఘమువారిచే విక్రయించవలెననియు ఈ ప్రస్తావనలనుచదివి జ్ఞానము సంపాదించుకొను లాగున సంవత్సర సంవత్సరము పరీక్షల నేర్పాటు చేసి పరీక్షలకుండు జయమొందినవారికి బహుమానముల నియతలె ననియు టి. శివశంకరం పిల్లెగారు ఉపపాదించిరి.

వోటరులకు తమ బాధ్యత తెలుపవలసియున్నది అనేకులకు ఇంగ్లీషు భాష తెలియదు. అయినను వారు ఈ విషయములను తెలిసికొన గోరుదురు. ఇంగ్లీషు తెలియని స్థానిక సంఘముల సభ్యులకు గూడ చాల యుపయోగకరముగ నుండును. పరీక్షలవలన విద్యము లాభ ముండునా యని నేను సందేహించుచున్నాను. అయినను శ్రేణిభాషలలోని కనుపదింపిన బాగుగ నుండును అని ఏ. శంకరాధం మొదల్యారుగారు చెప్పి తీర్మానమును ఆమోదించిరి.

వోటరులకు తమ బాధ్యత తెలుపుట యవసరమే కాని ఆ పనిని కాసన సభాసభ్యులే నిర్వహించిన బాగుగ నుండును. శ్రేణిభాషలలోని ప్రస్తావనలను అనువదించించి ప్రకటించిన గాని, వానియందలిభాషను తెలిసికొనలేదువు. పరీక్షలలో జయ మొందినవారికి బహుమానము లొసగబడునని ప్రకటించినను ఎవరు ను పరీక్షలకు రావని గా. కే. శ్రీనివాసఅయ్యంగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి.

తీర్మానమునకు 48 మంది అనుకూలము ను 22 మంది ప్రతికూలముగను వోటు చేసినందున యంగీకరింపబడెను.

ఈమధ్య సవరింపబడిన జిల్లా మాన్యుయెన్సును త్వరలో సవరించవలెనని ఏ. శంకరాధం మొదల్యారుగారు ఉపపాదించిరి.

డాక్టరు యూ. రామరావుగారు ఆమోదించిరి.

ద్రవ్య విషయము లేదు ద్రవ్య మున్నయెడల మాన్యుయెన్సు లన్నిటిని సవరించుట కభ్యంతరము లేదని గా. హరిజిల్లా సాహెబుగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి.

రంగ నాథం మొదల్యారుగారు తమ తీర్మానము నుపసంహరించుకొనిరి.

మలకారు జిల్లాలో మాపలా దురంతములకే సాధ్యము లేకుండు లాగున కాశ్యోముగ మాలాపురం, పెరియంతలమన్న, మన్నాల్లులులో నేనల నుంచవలెనని డి. బి. కృష్ణనునాయరుగారు ఉపపాదించిరి.

శ్రీ ప్రభాకర తంపరాసుగారు తీర్మానమును ఆమోదించిరి.

మిలిటరీ వారిని నియమించు విషయమై భారత ప్రభుత్వమువారిలో సలహాపడవలసి యుండును. ఇంకను మాపలా విప్లవము ముగియ లేదు. మిలిటరీ వారికి సాధ్యము లేకనే ఏర్పాటులచేయుట యవసరమని మదరాసు ప్రభుత్వము వారును తెలుసుచున్నారు. కిలాఫతుకును మాతలాల విప్లవము నకును సంబంధములేదని యొకపక్షమువారు సమర్థింపవలెను చున్నాము. కాని మలకారు వాస్తవ్య లగు డి. బి. కృష్ణను నాయరుగారు వాస్తవ స్థితి నెఱుకపఱచుట సమయోచితముగ నున్నది. ఈ మూడు తాలూకాలలోనే గాక మరియెచ్చు పెచ్చుట పెట్టవలయునో వైవిధ్యకారకులు తమ నివేదిక పంపిన తరువాత మదరాసు ప్రభుత్వమువారిలోనించెదరు. మలకారులో వైవిధ్యము కాశ్యోముగ నుంచు విషయమై మదరాసు ప్రభుత్వమువారును పట్టుదలతో నున్నారు. కాని యీ తీర్మానము నిష్పదే యాలోచించ నవసరము లేదు. ఏది యెట్లున్నను మలకారు దురంతములగుగూర్చి యీ శాసనసభవారు తీర్మానముగ నధిక్షేపించు నవకాశము గలిగినందులకు సంతోషించుచుంటి మని గా. సర్ నయనా డేవిడ్సనుగారు చెప్పిరి.

కే. గోపాలమిననగారు బలపఱచిరి..

కాని తీర్మానము నిష్పదే ప్రవేశపెట్టు నవసరము లేదనియు, కాశ్యోముగ నేనల నుంచ నవసరము లేదనియు, మాపలా నేదో విధముగ సంస్కృతీకరములు యుక్తమనియు, డాక్టరు సి. వి. కామరావుగారు చెప్పిరి.

తీర్మానము నిష్పదే ప్రవేశపెట్టుట యవసరమని ఎల్లరును చెప్పినందున డి. బి. కృష్ణను నాయరుగారు ఉపసంహరించుకొనిరి.

అప్పుడు ఆలీగారు మాపలాను రంతములై చించిరి.

విశాఖపట్టణము జిల్లాలోని స్వస్థితి, గోల్కొండ తాలూకాలలోని నీటివనరులను అభివృద్ధిచేయుట కొక యువ సంఘమును నియమించవలెనని ఎం. నూర్యశాఖాయణ పంతులు గారు ఉపపాదించిరి.

సి. వి. నరసింహారాజుగారు ఆమోదించిరి.

కామధానిలోని నీటిపారుదల యిబ్బందులనుగూర్చి విచారణ చేయుటయై యొక యధికారి నియమింపబడి పనిచేయుచున్నాడు. అతడు ఇప్పటికి చాలకాలము విచారణ చేసినాడు. కొలదికాలములో అతనిపని ముగియ నున్నది. అతని నివేదిక చూచిన తరువాత విశాఖపట్టణము జిల్లా విషయమై గవనించుటకు వీలుండును. ఈలోపుగ కొక యువసంఘమును నియమించుట యవసరము. నే నాయధికారిని ముఖ్యముగ నీ రెండు తాలూకాల నీటివనరులను గూడ విచారణ చేయవలసినదని యుత్తరువు చేసితిని. అధికారతర సభ్యులెవరైన సలహా కొనంగిన యెడల ఆ సలహాలను అధికారికి పంపెదనని గా. హరిజిల్లా సాహెబుగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.

25 జిల్లాల వనరులను గవనించుచున్నా మని రెవిన్యూ మొలకగారు చెప్పివారు. విశాఖపట్టణము జిల్లా విక్కిరి యుత్తరమున నున్నది. ఈ జిల్లాకు విచారణకు కడంగనప్పటికి ఎన్నియో మానములు పట్టవచ్చును. ఈలోపుగ కీడ రయితులు చాలకాలము కట్టవచ్చుదురు. ఇదివఱలో నీరెండు తాలూకాలలో నీటివనరి అభివృద్ధిచేయుట యసాధ్యమని ప్రభుత్వమువారు ను కొనుచున్నారు. కాబట్టి కొండ కథికారతర సభ్యులను గూడ నియమించినవారు సావధానవిత్తులై విచారణ చేయవచ్చును. ఈ విచారణచేయుటకు విద్యము ఖర్చుపెట్ట నవసర ముండదని ఎం. నూర్యశాఖాయణగారు వరల నుపసంహరించెరి.

సభవాది అంటిల ఫలాహారములై లేచి వెళ్లిరి. మరల సభ 2-30 గంటలకు సమావేశమై ఆంధ్రరాష్ట్ర తీర్మానమును గూర్చి చర్చించుట.

రాధామూర్తి వసంధి:-మామూలు ప్రకార మివత్సరముగూడ ఈ నెల 22 వ తేదీ ఆదివారమునాడు జాతీయపున కృష్ణపునామక ఆగ్రహారమువీధి 26 వ గృహమున రాధా కళ్యాణ మహోత్సవమును బ్రాహ్మణసంతకమును బ్రహ్మశ్రీ శిరోభూషణం వేకటాచలశాస్త్రిగారు జరిపెదరు ఎల్లవారును విచ్చేయ (పాఠితులు.

స్థానిక వార్తలు

యువరాజు ప్రశంస:- కాల్వలలో గోపాలరావు గారికి ప్రాయశః యీ కర్మములు గ్రంథరూపమున మాకంబ బడెను. ఈ స్వాతంత్ర్య మాద్రమున నాగ్గమున గూడ ముద్రింపబడెను.

నిమ్మ జాత్యుద్ధారణ సంఘము:- ఈ సంఘము తరపున 21 వ తేదీ సాయంత్రము 6-30 గంటల మధ్యపున వీధియందు డి. సి. ఎం. రాత్రి పాతకాలయం దొక యువస్వామి సము జరుగును.

మరియదాసు రత్నస్వామిగారు:- మదరాసు శాసనసభయందు క్రైస్తవ ప్రతినిధి ప్రాసమునకు పచ్చయ్యత్తు కళాకాలా ప్రధానోపాధ్యాయులగు మరియదాసు రత్న స్వామి గారికక్కడ అభ్యర్థిగ నిలువబడిరి. అందుచే వారే శాసనసభ సభ్యులుగ ఎన్నుకొనబడినట్లు ప్రకటింపబడెను.

జాతీయస్వచ్ఛంద సేవక సంఘము:- ఆదివారము 22 వ తేదీ సాయంత్రము 4-30 గంటలకు నెం 8 బ్రాడ్వే లో సాతు యిండియా వాచి కంపెనీ మహమ్మదాలీగారును వారి స్నేహితులును జాతీయస్వచ్ఛంద సేవకుల కార్యక్రమ మిచ్చెదరు. నారరాజ్ విజయమునకు పనిచేసినవారికి లండనును ఆగో జాన రావలయునని సంఘకార్యదర్శి కిరమిన్నాడు.

శ్రీమత్ వాల్మీకి రామాయణము:- బ్రహ్మశ్రీ-మాండుడి-చిదంబర భాగవతుల వారిచే శ్రీమత్ రామాయణంబును 26 వత్సాలపైపములుగా, మదరాసు, గోవిందప్ప నాయుని వీధి నెం 48 యందుండు, మ-రా-గ-శ్రీ, ఆర్యారం శ్రేణిగారి శత్రుముగ జరిపించుటకు నిశ్చయించి, యున్నాముగాన పదకవధి ఈ 1922 సం॥ జనవరి మాసము 21 వ తేదీ శనివారం 3 గంటలకు భరద్వాజదర్శనము, 22 వ తేదీ ఆదివారము పారుతాపట్టాభిషేకము చరిత్రము జరుపబడును.

యువరాజునకు స్వాగత మొసంగుట:- యువరాజుగారు చెన్నైకి వచ్చిన కందర్భమున వారికి స్వాగత మొసంగుచు దాదాపు 700 జాబులు, తంతివార్తలు, యువరాజు సిబ్బంది ప్రధానకార్యదర్శికిని, గవర్నరుగారికి పంపబడినవి. స్థానిక సంఘములవారు వివిధజాతుల ప్రతినిధులు మరియూ ఆనేక మంది ప్రముఖులు స్వాగత మొసంగుచు తంతివార్తలు పంపిరి. రాష్ట్రమండంతయు వీడలకు అన్నదానము చేయబడెను. ఇవన్నియు పట్టిమాడ యువరాజుగవనమువల్ల ప్రజలు సంతోష భక్తితులైరిని రూఢిఅగుచున్న దని ప్రచురణసంఘము వారు ప్రకటించుచున్నారు.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ చందా ఏర్పాటులు

1921 వ సం॥ మార్చి మొదటితేదీ నుండియును నీ క్రిందివిధమున చందాలు ఏర్పాట్లు చేయబడినవి.

దినపత్రిక సంవత్సర చందా రూ	24	0	0
అర్ధసంవత్సరము	12	0	0
మాసమాసములు	6	4	0
మాసమునకు	2	2	0
వారపత్రిక సంవత్సరము 1-కి	4	0	0
వారపత్రిక సంవత్సరమునకు లేకున్న చందాను కంపబడదు.			

సంవత్సరాది సంచిక				
దినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	1	0	0	
దినపత్రిక సంవత్సరపు లేకున్న చందాదారులకు	1	4	0	
వారపత్రిక చందాదారులకు	...	1	4	0
ఇతరులకు	...	...	2	0 0

ప్రస్తుతము పోస్టుల రూబ్బు ప్రకారము 0-2-0 రిజిస్టరు చార్జీ అధిక మగుచున్నది. దీనికే ముందుగ నుడి యార్దకు పంపిన ఈ ఖర్చు తగ్గును. వీ.వీ.లు పంపినచో సాక్షు ముకు ఒక్కొక్కప్పుడు ఆలభ్యముగ చేరుటయు శ్రీకల పంపుట ఆలభ్య మగుటయు సంభవించెను.

మేనేజరు.

ఆంధ్ర పత్రిక

1922-వ సం॥ జనవరి నెల 19-వ తేది

గురువారము

స్వరాజ్య నిర్మాణము

స్వరాజ్యము వర్తమాన యుగమునందు స్వాలోకావృతమైన ధర్మసంస్థాపనము. స్వరాజ్యము సకలజాతులకును జన్మస్వత్వముగ నున్నది. చిన్నజాతులు పెద్దజాతులు తెల్లజాతులు నల్లజాతులు మున్నగు భేదములు సహజమైన స్వరాజ్యస్వత్వమునకు ప్రతిబంధకములుగ నుండజాలవు. మహాసంగ్రామము సకలజాతులందును స్వరాజ్యభిలాషను వికసింపజేసినది. పరాధీన జాతుల దైన్యమును విశేషము చేసినది. మహారాజ్యముల బంధనబాధలను ననుభవగతము చేసినది. ఇట్టి లోకానుభవమే వేయివిధములను భారత హృదయమునకు నిత్యానుభవముగ నున్నది. భారత ప్రజాస్వత్వములపట్లను గవర్నరులకు గల నిర్లక్ష్యభావమే రక్షకభటులకును గలదు. ఆర్థిక వ్యవస్థలు విద్యాలయములు న్యాయస్థానములు శాసనసభలు సైనికబలములు వేయల సకల సంస్థాపనలను నీ నిర్లక్ష్యభావ సమర్థనమునకే వినియోగపడుచున్నవి. యువరాజాగమనమును నీ భావమున ప్రకటించుచున్నది. ప్రజల యభీష్టము లెటులున్నను నధికారులు మాత్రము వాటిసంకల్పములను సఫలము చేయుటకు విశ్వప్రయత్నములను చేసి యధికార సమర్థనమును జేయుట యాచారముగ నున్నది. వర్తమానపరిస్థితులందు యువరాజాగమనమును జాతీయమహాసభ ప్రతిష్ఠించినను నధికార వర్తమాదరించుచు బల సంపదలతో సమర్థించుచున్నది. యువరాజాగమన సందర్భమున గనుపరచిన స్వాధికార ప్రకర్షణమున అధికారవర్గ మన్ని వ్యవహారములందును జేయుచున్న విధమును దేశవ్యవహారములు విశేషముచేయుచున్నవి. పంజాబు ఖిలాఫతు సమస్య లటులుండగను రక్షకభటులు మున్నగువారు వారంటుల వ్యాజ్యమునను శాంతి సురక్షణ నామమునను గలుగజేయుచున్న సంతోభ మధికారదృష్టికి నిదర్శనముగ నున్నది. కాశీమూర్షాదాబాధులందు పోలీసువారు చూపిన దౌర్జన్యములు గాంధీమహాత్ముని దృష్టి నాకర్షించినవి. ఎటల్లియందు శాంతిరక్షణ వ్యాజ్యమునను యూరేషియనులు చూపిన దౌర్జన్యములు స్వదేశీయుల దుర్వశకు నిదర్శనములు. అధికారులకు తిక్కపట్టి నపుడు వారి చర్యలు మహా సంతోభమును గలుగజేసి హత్యలకు దౌర్జన్యములకు మూలముగ నున్నవి. నిత్యవ్యవహారములందు ధధికారులు సామాన్యముగ నీ మార్గమునే యవలంబించుచున్నపుడు దేశమునకు స్వరాజ్య నిర్మాణ మవసరంబగుచున్న దని గాంధీమహాత్ముని గ్రహించెను.

అధికార విధానము

స్వరాజ్యనిర్మాణమున కధికారవిధానము నిరుపయోగమున ప్రజానుభవము తెలియజేసినది. ప్రజల హాశములు మాటలందె వ్యక్తముగ నపు ధధికారుల సార్వామోదములను బడయుచుండును. మాటలు కార్యములుగ బడినించునపు ధధికారాగ్రహ మనంతరూపములను ప్రత్యక్షమగుచుండును. శాసనములు దౌర్జన్యములు తుపా

కులు ప్రజాబలమును భగ్గుము చేయుటకు సిద్ధముగ నుండును. అధికార ప్రాప్తకమును గోరెడి స్వజాతీయ భారత అధికారాచరణములను సమర్థించుచుండును. పూర్వపు సర్ శంకరక నాయరు సురేంద్రనాథ బెనర్జి లాలా హరిషను లాలుగార్లకును ప్రస్తుతపువీరివ్యక్తినిగలవ్యక్త్యైవమే అధికార విధానమునకు మహావ్యాఖ్యానముగ నున్నది. రాజద్రోహ నేరాగోపణమునకు దండనము ననుభవించిన హరిషను లాలుగారు లజపత్రాయీగారి బంధనమునకు దోడ్పడ గలిగిరి. పంజాబు దురంతములను ప్రతిఘటించిన సర్ శంకరక నాయరు దండన సవరణ శాసనప్రయోగము నామోదించుచున్నాడు. దేశబాంధవుల కధికార సింహాసనము దేశబంధనమునకు గారణంబగుచున్నవిధమును దేశవ్యవహారములు విశేషము చేయుచున్నవి. అధికార పదవి గలిగిన వెంటనే అధికార విధానము భారత పుత్రుల స్వక్రిత్యమును ముంగివేసి వారిని తన యందు గలుపుకొనుచున్నది. సామాన్య నీయధికార సింహాసనము సమ్మోహింపజేసి అధికార విధానమును బలపరచుచున్నది. వ్యక్తుల కధికార లాభము గలిగినంత మాత్రమునను ప్రజలను పూర్ణముగ బంధించిన పాశబంధములు విడచాలవు. భారతీయులకు మంత్రపదవులు గలుగుట వలనను ప్రజల పరాధీన బంధములు బలపడి నవిగాని వికలత్వము పొందలేదు. యూరపియను అధికారులకు భారతీయ మంత్రులు దోడ్పడుచు నధికారవిధానమును గాపాడుచున్నారు.

బొంబాయి సమావేశము

బొంబాయి సమావేశమునందు మితవాద నాయకులు చూపిన భావము లీవరిశ్చితుల నతిక్రమించినను పర్యవసాన మధికార సురక్షణ విధానమే యని సంశయము గలుగుచున్నది. సర్ శంకరక నాయరు ప్రతిఘటనమే అధికార దృష్టికి నిదర్శనముగ నున్నది. ప్రజల జన్మస్వత్వములను ప్రతిఘటించెడి యధికార విధానమునకును జాతీయవాదులకును విధానము మారనంతవరకును సురక్షమైన సంప్రతింపు సాధ్యము గాదు. గాంధీమహాత్ముని భారతహృదయమును స్తంభనము చేసిన పాలనా విధానము మారనంతవరకును ప్రజలకు తరణోపాయము లేదని గ్రహించి విమోచనమార్గములను విధించి యుండెను. జాతీయమహాసభ విధించిన విధానమునే ప్రజలవలంబించుచు విజయమును బడయుచున్న విధమును దేశవ్యవహారములు విశేషము చేయుచున్నవి. ప్రజల లాత్మనిగ్రహమును బూని స్వరాజ్యనిర్మాణమున కాత్మసమర్థులమును జేయుచున్నారు. అన్ని రాష్ట్రములందును దేశారాధకులు స్వరాజ్యాశ్రమములందు స్వరాజ్యమంత్రోపాసనను జేయుటకు బూనుకొనుచున్నారు. ఆంధ్ర దేశమునందు గ్రామపాలకులువారియ్యద్యోగములను వదులుకొనుచున్నారు. దేశసేవకులు తీవ్రశాసనోల్లంఘనమును జేయుచు స్వరాజ్యాశ్రమములందు జేరుచున్నారు. శ్రీయుతులు గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రి మద్ది రాధాకృష్ణయ్యగారలు సుపత్నీరపు కఠినశక్తుకు బ్రాత్రులైరి. అమలాపురము రాజమహేంద్రవరము భీమవరము తాడిపత్రి మొదలగు స్థలములందు దేశభక్తులు దేశమోక్షమునకు శ్రీకృష్ణజననవాసస్థలములకు బోవుచున్నారు. ఇట్టి పరిస్థితులందు బొంబాయి నాయకుల సమావేశమునందు గాంధీమహాత్ముని తటస్థ భావమును వహించుట సకల విధములను వారి నిష్కలంకమైన దేశభక్తికి నిదర్శనముగ నున్నది. మితవాదనాయకుల సత్ప్రయత్నములను గాని జాతీయవాదుల గాధప్రయత్నములనుగాని మహాత్ముని ప్రతిఘటించుటలేదు. జాతీయప్రకాశమున కవ

సరమైన స్వరాజ్యనిర్మాణ సాధనములను స్వాధీనప్రాయానుసారముగ వ్యక్తముచేసి స్వధర్మవిర్వహణమును జేయగలిగెను. తదనుగుణముగ కార్యనిర్వాహక సరఫుమును ప్రజల కర్తవ్యమును నిర్ణయించినది.

స్వరాజ్య నిర్మాణము

స్వరాజ్య నిర్మాణమున కవసరమైన ముఖ్యాంగము నాంధ్రదేశము సేవించుట కుపక్రమించినది. ప్రజలు కొన్ని ప్రాంతములందు పన్నుల నిచ్చుటను మానుచున్నారు. పన్నులను జెల్లించు విషయమును జర్పించుట కేర్పాటు చేసిన సభలు ప్రతిష్ఠింపబడు చున్నవి. తెనాలి పొన్నూరు రాజమహేంద్రవరము మొదలగు స్థలములందు సభలు ప్రతిష్ఠింపబడినవి. దేశసేవకులు తీవ్ర శాసనోల్లంఘనమును జేసి స్వరాజ్యాశ్రమవాసులగుచున్నారు. ప్రజలుపన్నులను చెల్లించకను జప్తుల సంగీకరించుచున్నారు. ఈ సాధనములై స్వరాజ్య నిర్మాణ సాధనములని గాంధీమహాత్ముడు పదేదించినను తీవ్రశాసనాతిక్రమణమును కట్టుబాటులతో జేయుట యవసరమని మహాత్ముడు సవరతము చేసెడి బోధ నాంధ్ర మహాజను లీ తరుణమునను మరువజనదు. స్వరాజ్య సంరంభమునందు విజయమును బడయుటకు స్వరాజ్య శాంతిసైనికులు వారి బలములను మహాత్ముని నిశ్చేదించుట లొక ప్రాంతమునందు కేంద్రీకృతము చేయుట యవసరము. స్వరాజ్య శాంతిసైన్యమును దేశమునందంతటను వ్యాపింపజేసినపుడు బాహుబలహీనమైన శాంతిసైన్యమునకు పరాజయము గలుగుట సంభవము. అధికారులు గతమాసమునం దాంధ్ర దేశమునందు వారిపై న్య బలప్రదర్శనమును జేసి యుండిరి. ఆప్రదర్శనమునె యిపుడు తిరిగి చేయుట కుపక్రమించుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. గాంధీ మహాత్ముని కార్యనిర్వాహక సంఘమును తీవ్ర శాసనోల్లంఘనమును నీ మాసాంతమువరకు ను నిలుపుటకు నిర్ణయించిరి. ఆంధ్రు లీ సందిగ్ధ సమయమునందు కేవలము స్వకీయప్రాంత ప్రయోజనములను గాకను స్వరాజ్య ప్రయోజనములనే గమనించి ప్రవర్తించుట యవసరము. ఆంధ్రులు తాము ముందంజవేసి ఖ్యాతిని గడింపవలయునని పాటుపడుట ప్రశంసనీయమైనను స్వరాజ్యసరములను గమనించి వారితో క్షింతయును కేంద్రీకృతము చేయుట యవసరము. పన్నుల కాస్తులను జప్తుచేసినను సభలను ప్రతిష్ఠించినను దండనములు సంప్రాప్తమైనను నాంధ్రులు చలించకను తమ కర్తవ్యమును ప్రశాంతచిత్తముతో నిర్వహించి ఆంధ్రదేశపు కీర్తిని కాపాడవలసియుండును. ప్రజలు వారితో నొకప్రాంతమునందు నిలిపి శాంతి సంరంభమునకు బూనుకొనుట విజయమునకు సాధనము. అహమహామికను బూని కార్యభంగమునకు గడంగకను శాంతహృదయులై గాంధీమహాత్ముని యాదేశములను బాలించుచు స్వరాజ్య నిర్మాణమును నిర్దిష్టమార్గమునను పరిస్థితులను గమనించుచు జేయుదురని నమ్ముచున్నాము. ప్రజల యత్సాహముతో వారి కార్యాచరణ సామర్థ్యమును మేళగించి ఏకముఖమునను నడిపించుటయే విజయమునకు మార్గము.

పరిపాఠ

సర్ శంకరక నాయరుగారు, గాంధీమహాత్ముని నిందించుటయే గాక, బొంబాయి సమావేశమునందు వారి యభిప్రాయములను బలపరచినందులకు యన్. శ్రీనివాసయ్యగారు, చొప్పంజీ గార్లను గూడ నిరసించుచున్నారు. మహాత్ముని కార్యక్రమమును పూర్ణముగ నవలంబింపని

అయ్యుగారుంటి క్రముఖులు సయితము, మహాత్ముని భావమును బలపరచుటకు కారణ మేమై యుండునో, నాయరుగారు గ్రహింప రయిరి. సహాయనిరాకరణావలంబులు తమ సంచలనమును విరమింపక ముందు, క్రిమిసలు లా సవరణచట్టము క్రింద నిర్బంధితు లయినవారిని గాక, డార్జన్స్ మునకు గడంగిని ఇతిరులను గూడ ప్రభుత్వము వారు విడుదల జేయవలయు నను మరతు చిత్తు తీర్మానమునందు లేకుండెను. యన్. శ్రీనివాస య్యంగారు రందుచే నా మరతును గూడ తీర్మానమున చేర్చవలయు నని సూచించిరి. ప్రభుత్వము వారంగీకరింపనిచో, విరవాదులు గూడ సహాయ నిరాకరణావలంబులతో చేతుల గలుపుట యవసర మని, వీరు దెలిపిరి. ఇటుల బలుకుటలో విపరీత మేమి గలదో తెలియదు. మాలవ్యా సమావేశ తీర్మానములను తా మంగీకరించెద మనియు, ప్రభుత్వమువారు తమకు కోరిన పనులను చేసినచో, గాంధీమహాత్ముని వారి యనుచరులును వారు నిర్వహింపవలసిన విధులను నిర్వహించెద రనియు, శ్రీనివాసయ్యంగారు స్వరాజ్యప్రతికకు వ్రాసిన లేఖలో దెలిపిరి. ఫత్వాఖుదీలను విడుదల జేయవలయు నను సంగతి, చిత్తుతీర్మానము నందే గలదట. వీరిలో ఆలీసాదరులు జేరుదురు. ఆలీసాదరుల విడుదల విషయమై శంకరనాయరుగారు ప్రబల విముఖత జూపుటకు కారణము గనుపింపను. శ్రీనివాసయ్యంగారు సూచించినట్లు, నాయరుగారు ప్రభుత్వమువారికన్న నెక్కుడు కాశిన్యము వహించినట్లు వెల్లడి యగుచున్నది.

గాంధీమహాత్ముని శంకరనాయరుగారి కిచ్చిన ప్రత్యుత్తరము మిగుల సహేతుకముగనున్నది. ప్రభుత్వమువారు పశ్చాత్తాపము గనుపరుపవలయునని గాంధీమహాత్ముని గోరుటకు కారణము, వారి నవమానపరుచుటకుగాదు. ప్రభుత్వమును సరియగు మార్గమునకు త్రిప్పటయే వారి యుద్దేశము. ప్రభుత్వమువారు తాము జేసిన తప్పుల నంగీకరించి, వానిని సవరించికొని సరియగు మార్గము ద్రొక్కనిది పరిష్కారము సాధ్యముగాదనియు, దేశము నందు శాంతి గలుగదనియు గాంధీమహాత్ముని దెలుపుచున్నాడు. బొంబాయి సమావేశ తీర్మానములు ప్రభుత్వమువారు సరియగు మార్గము ద్రొక్కట కనుకూలవాకాశము నెసగుచున్నవి. సిరియాను ఫ్రెంచివారు విడుదలచెట్టవలయునని కోరుట అప్రశస్తమని శంకరనాయరుగారు తెలిపిరిగాని, గాంధీమహాత్ముని దెలిపిన సంగతిని వీరు గ్రహింపలేదు. సిరియా విషయమై మహమ్మదీయుల దృఢవాంఛను ఆంగ్లేదేశము బలపరుపవలయునని మాత్రమే మహాత్ముని సూచించియుండెను. ఆలీసాదరులపై శంకరనాయరుగారు దాడి వెడలుట, వారి శారవమునకు తగియుండలేదని, మహాత్మునియభిప్రాయము. స్వాతంత్ర్య సంపాదనమునకు అసలే డార్జన్స్ ము బనికీరాదనుకోలేనివాడు ఆలీ సాదరులు గాకున్నను, కాంగ్రెసుసభవారు ప్రతిపాదించిన ఆహింసాధర్మము ననుసరించుటకు వారు శాసనజేయుండిరి. అహమ్మదాబాదులో జరిగిన కిలాఫాత్ సమావేశమువారును, ముస్లిములగు సమావేశమువారును, ఆహింసా ప్రతానుష్ఠానము నంగీకరించియుండిరి. ఇట్టిస్థితిలో మహమ్మదీయులు డార్జన్స్ రాహిత్యమును విడనాడిరని, శంకరనాయరుగారు దెలుపుట సత్యవిరుద్ధము. హజరత్ మోహనీ గారు సయితము, తాము ఆహింసను విడనాడ మనియు, తమ యభిప్రాయమును సిద్ధాంతరూపముగ మాత్రము దెలిపితి మనియు, ఇటీవల వెల్లడి జేసిరి. ఇందునుబట్టి, భారతీయులు ఆహింసా ప్రతానుష్ఠానము మూలముననే, తమ మోక్షమును సాధింపదలచిరని స్పష్టమగును.

ఇంతియగాక మహమ్మదీయ నాయకులగు ఆలీసాదరులు లేకుండు రాండుశేఖరు సమావేశము సాధ్యమగునని శంకరనాయరువంటివారు తలచుట, మహాత్ముని కాశ్చర్యము గలిగించుచున్నది. శంకరనాయరుగారి యభిప్రాయమును హైందవశాసనసభ్యులలో ముఖ్యులగువారు సముతము అంగీకరించుట లేదని, డిల్లీ శాసన సభా కార్యక్రమము జూచిన తెలియగలను. ప్రభుత్వమువారు తమ నిర్బంధ విధానమును వెంటనే వదలివేయవలయునని, ఈశ్వర శరణుగారి తీర్మానము ప్రతిపాదించెను. క్రిమిసలు లా సవరణ చట్టమును ప్రయోగించుట, నితమాత్రము సమర్థయోగ్యము గాదని, ఈశ్వరశరణుగారు బలికిరి. ఈ చట్టము, హంతకులుజేరిన సాగుముల నడగదొక్కుట కుద్దేశింపబడెను. అంతియగాని, మనోవాక్యాయ కర్మలయందు ఆహింస నవలంబింపవలయునని ప్రతిజ్ఞ దీసికొనిన వాలంటీరుసాగుములను ఈచట్టము మూలమున అడచివైచుట యప్రశస్తము. ఈశ్వరశరణుగారు దెలిపినట్లు సుప్రసిద్ధనాయకులును, వేనకువేలుమంది దేశభక్తులును కారాగృహమునకు జనుచున్నను, వాలంటీరులు డార్జన్స్రహితముగ బ్రవర్తించిరి. కాంగ్రెసు కమిటీ మీటింగులు సయితము రాజ్ డోహ సభా శాసనముక్రింద నిష్పేధము లయ్యెను. కారాగృహములు భయము కలిగించుటకు మారుగ యాత్రాస్థానములయ్యెనని ఈశ్వర శరణుగారు బలికిరి. సహాయ నిరాకరణోద్యమము చనిపోవదనియు, ప్రభుత్వమువారు తా మవలంబించిన చర్యలను విడనాడి, సహాయనిరాకరణోద్యమము జనించుటకు గల కారణములను తొలగింపవలయుననియు ఈశ్వర శరణుగారు గోరిరి.

శాసనసభలో ఈశ్వర శరణుగారు తెలిపిన కోర్కె గాంధీమహాత్ముని యభిప్రాయమునే వెల్లడి జేయుచున్నది. డాక్టరుగవరుగా తీర్మానమున కొక సవరణనుపాదించుచు, నిర్బంధవిధానమును విస్తరించి, నిర్బంధితుల నందరను వదలినైచి, రాండుశేఖరు సమావేశ మేర్పఱుపవలయు నని కోరిరి. డాక్టరు గవరుగారి సవరణ, శంకరనాయరుగారి యభిప్రాయము ననుసరించుటకు మారుగ, మహాత్ముని కోర్కెనే ప్రతిపాదించుచున్నది. ఆంగ్లే హైందవపత్రికల హితమును పాటించి, ప్రభుత్వము వారు తీవ్రనిర్బంధములకు గడంగుట యసధ్యమనియు, రాష్ట్రప్రభుత్వములు కొన్ని బుద్ధిని కోల్పోయె ననియు, వాలంటీరు సాగుములను దండింపజన దనియు, మోతీలాల్ నెహ్రూ వంటి వారు డార్జన్స్ మునకు ప్రోద్బల మొసగెద రని తలప వీలుండ దనియు, డాక్టరు గవరుగారు దెలిపిరి. విశేషముగారి శిష్యులగు జహ్నుదాసుద్వారకదాసుగారు మాత్రము సహాయనిరాకరణోద్యమమును బలిమితో నడగదొక్కుటకు ప్రభుత్వము వారికి శాసనసభ్యులు తోడ్పడవలయునని యావేశ పూరితముగ బలికిరి. శేషగిరి అయ్యరుగారు ద్వారకదాసు గారికి చక్కని ప్రత్యుత్తర మొసగిరి. మాలవ్యా రాయబారమునజేరి రాజప్రతినిధి యొద్దకు వెడలినపుడు ద్వారకదాసుగారు ప్రభుత్వ విధానమును నిర్బంధవిధాన మని తెలిపెడి విజ్ఞాన పత్రముపై సంతకము జేసి, ఇప్పుడది నిర్బంధ విధానము గాదని పలుకుట ఎటుల యసంగతమో, శేషగిరి అయ్యరుగారు స్పష్టముగ దెలిపిరి. గాంధీ మహాత్ముడు రాండుశేఖరు సమావేశమునకు ప్రతికూలుకు గాదని అయ్యరుగారు బలుకుచు, సహాయనిరాకరణోద్యమమునందు తేప్పేమియు లేదనియు, నిర్బంధ విధానమును కొనసాగించుట వలన క్రొత్త జయిలులను నిర్మింపవలసిన వచ్చుననియు, అందుచే ప్రభుత్వమువారు రాండుశేఖరు సమావేశమున కంగీకరింపవలయుననియు, శేషగిరి

అయ్యరుగారు బలికిరి. శాసనసభలో జరిగెడి చర్చ వలన, ఫలితము అనుకూలముగనుండు నను నమ్మకము మాకు లేకున్నను, మితవాదు లగు శాసన సభా ప్రముఖులు సయితము, ప్రభుత్వవిధానమును ఏవగించుచున్నారనియు, నాయరుగారు దేశస్థితిని గ్రహింపక మహాత్ముని అలాలోచితముగ నిందించి రనియు, ఇందుమూలమున స్పష్ట మగుచున్నది.

ఈవాక్యములను వ్రాసినప్పటికీ, ఈశ్వర శరణుగారి తీర్మానమును, డాక్టరు గవరుగారి సవరణయు, యోజిపోయినట్లులను, సర్ విలియం విశ్ శెంటుగారు ప్రభుత్వపక్షమున తీవ్రప్రతికూల భావమును కనుబడిచిరనియు తెలిసినది. స్టేటు కౌన్సిలు సభలో గా. సెత్తాగారు రాండుశేఖరు సమావేశమునుగూర్చి యాచించుటకు ఉభయ శాసన సభల సయిక్తసభను కూర్చవలయునని ప్రతిపాదించిన తీర్మానమును ప్రభుత్వమువారు రెడి రించిరనియు, తీర్మానము తుద కోడిపోయెననియు వార్తలు దెలుపుచున్నవి. హైందవ సమస్య పరిష్కారమునకు ప్రభుత్వమువారు తమకు చేజిక్కిన యమూల్యానకాశమును బారవిడచి తమపట్టును విడనాడరయిరి. మాలవ్యాకమిటీవారు రాండుశేఖరు సమావేశమును కూర్చుటకు చేసెడి ప్రయత్నములు సఫలమగుట కిక నేని యవకాశముండును?

నిర్బంధవిధాన విజృంభణము

(1)

ఆంధ్ర రాష్ట్రము.

గుంటూరు నాయకులకు శిక్షలు.

108 వ శక్లశుక్లెంద గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రి, పద్ది రాధాకృష్ణయ్యగార్లకు చెరి 12 నెలలు కఠినశిక్ష విధిపడినది. 17 వ తేదీని పట్టణంప ప్రజలు కాలముగా మెలగిరి. దుకాణ దారులు స్వయిధ్వి దుకాణముల నన్నిటిని మూసివేసిరి సంపూర్ణ మగు వారతాళము జరిగినది. కాంగ్రెసువారు వారతాళము జరుపకల దనుటచే 17 వ తేదీ సాయంకాలము మల దుకాణములను తెరచిరి. ఓక్షితులను నాయకులను సాగనంపుటకు 10 నెలలందు రైలు స్టేషనుగద్ద చేరిరి. 18 వ తేదీ యందయ దయమునకు సేకలను మరఫ్ఫింగులను గుంటూరు చేరెను. పశు బలమును చూపి భీతి గొలిపి పశులను వనూజచేయటకు ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నించుచున్నట్లున్నది. గ్రామములకు సేకలను పంపెద రని తోచుచున్నది. గ్రామములలోని కాంతిసేకలు ఎంతటి అగ్రాహకారణము కలిగినను కాంతిమును వదలగూడదు. మన యాద్యోగమునకు కాంతియే తీవ్రము. సైనికు లెల్లు పోయినను వారిని తలపెట్టరాదు. వారి వెంట పోతాము. సైనికులు చేయు శృంగ్యములను యెల్లలను వెంటనేవిడముగా ప్రత్యేకమును గుంటూరుచండల కాంగ్రెసు కార్యాలయమునకును తెలియజేయవలెనని తంతివార్త వచ్చినది.

నాయకుల సందేశములు

గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రిగారి సందేశము.

నేను చేయవలసినపని నెరవేర్చిని మధ్యపథ్య రెండు తదనంతరే 15 దినములు జబ్బుచేసినపుడు శిష్య మిగత 15 మాసముల 18 దినములనుండి నాశక్తిగొలిపి దేశసేవ చేయుచున్నాను. ఈయనద్యయములో ప్రయోగింప వలసియున్న ఆన్ని అయధములు చేతబూని ప్రయోగించి వాటిప్రయోగ ఉపసంహములు యితరులకు బోధించియున్నాను. ఆలస్యముగా నైనను విక్రాంతి దొరకేందరులను సంఠింపచున్నాను. ఈజల్లావారును ఆంధ్ర దేశజయము మనముపట్టిన క్రొత్తను త్వరలో నిర్వహించెదరు గాక యని కోరుచున్నాను. నాతోడునీడై ఉండిన పోడినువారు భక్తి విశ్వాసములకును, అనహోద్యయ ప్రచారకుల ప్రేమయాల సహకారమునకు గురూత్వముడైన దేశభక్త గారి ఆశీస్యవాత్సల్యమునకును నావందనము ల్పొందుచున్నాను. అనారాధ్యులను లైన గాంధీనామస్మరణతో గడుపుకాలము గడుపు యత్నించెదను

మద్ది రాధాకృష్ణయ్యగారి సందేశము

స్వరాజ్యమును సప్రాప్తిండు కాలము ఆనన్న దేశమున్నది గవకను, అట్టికాలము చేరుక తెచ్చుటకు విద్యాభివృద్ధి సామాన్యజలయై యెక్కుక రాధ్యత యున్నది మనచేయుచున్నాను. స్వరాజ్యము సంపాదించుటలో నెట్టి

కృష్ణులు వాటిని సహించి కాంగ్రెసు నిర్ణయించిన మి
యొక్క చిన్న కర్మములను తెచ్చి గాంధీజీగారి పరిశ్రమ
లలో జయప్రదించుటలను ముగించుకొని వెళ్ళుచున్నా
మనుచున్నాను. స్వరాజ్యము సంపాదించుటలో ముందు యే
వ్యక్తి యిక్కట్లు వచ్చుట నిశ్చయము. మా ప్రాణములను
లను గొడవచేసి కాశీకు సభ్యులను పొంది భారతమాత
యొక్క ఋణమును తీర్చుకొనెదముగాక! ఈ సందర్భములో
బ్రిటిషు ప్రభుత్వములను శత్రువు మనవేళమునకు కలిగిన
అన్ని యిక్కట్లు జైప్రీతి దెచ్చుకొనుచు క్రతువునైనను
ప్రేమించుటయు సమభావమును మనక విధ్యములను మీ
జీవితములను భవ్యములు గావించుకొనెదముగాక! నే నెట్టిభయ
ములైనను పొందడం నని మీరు కలలానైన తలచవద్దు. స్వరాజ్య
సిద్ధిచేయు కుతూహలముతో జీవియుండెదను.

వైఖ్యలకు ముఖ్యముగా నేను మనవిచేయునది స్వరా
జ్యసిద్ధి కలుగుటకు యితరవర్గములకుండు వర్తక సంఘమునకు
జేయి మను గలు అనేక విధముల మోక్షము కలదు. తోడిసంఘ
ముతో చేతులు కలిపి ధనకాంతను నదలి కష్టములకొల్పి
పాటుపడెద రని విశ్వసించుచున్నాను. స్వరాజ్యసిద్ధి అనవరకు
అన్ని అభిప్రాయ భేదములు మరచి మనకు సమానశక్తులు
అయిన ఈ నిఁకుక ప్రభుత్వమును కాంతివర్ధకులమిదనే ఒ
డించి మీరూ జీవితములను సాధకపరుచుకొనెదముగాక!

గుంటూరు నాయకులు - ఆభినందన సభ

తీర్మానము

జేతభక్తా శ్రేణులును, త్యాగశీలులు నగు ఆంధ్రరాష్ట్ర
కార్యదర్శి శ్రీయుత గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రి, జిల్లా
సంఘ కార్యదర్శి యగు మద్ది రాధాకృష్ణయ్యగార్లకు దొరతన
మువారు కారాగృహ కఠినిగా విధించుట అన్యాయము, అక్ర
మమైనను, అట్టి చర్య సత్వర స్వరాజ్యప్రాప్తికి ముఖ్యసాధన
మగుటచేసి, శీఘ్రమైన దొరతనమువారినిన్ని, స్వరాజ్యమోక్ష
మునకు మార్గదర్శకులైనందున, మనజేతభక్తులనున్న, యాసంఘ
మువారు కొనియాడుచున్నారు.

ఈ సందేహల్ని లక్ష్యపరిచి సారాధ్యక్షులు
ఆ మా. మహమ్మ దుస్సేనుసా హులుగా.

ఈ తీర్మానము ఏకగ్రీవముగా నామోదించబడినది. చిరంజీవి.

ఒంగోలు

నారాయణరావుగారి అరెస్టు

(ఒక విలేఖరు డిల్లీ తంతింపుచున్నాడు)

ఒంగోలు తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి యగు
వల్లూరి నారాయణరావుగారు 112, 114 సెక్షన్ల క్రింద, పన్నుల
నియమద్వారా బంధించబడుటగాను రామకృష్ణ నాథ అరెస్టు
చేయబడిరి. వారిని ముదము 8 గంటలకు ఒంగోలు లీన్కొని
రాబడిరి. 4, 5 వేలంబడి పౌరులు భజనలతో జని వారిని మార్గ
మున గలిసికొనిరి. ఈ సందర్భము 8 గంటలకు విచారణ జరుగును.
ఇంకను చాలమంది వరకర్మ గావించు రని యెంచుచున్నారు.

గోదావరి

జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘసమావేశము

గతదినము రాజమండ్రియందు ముఖ్యజయము భవనమున
గోదావరి జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘ సమావేశముయొందు. 50 మంది
సభ్యులు హాజరైరి. శ్రీయుత లక్ష్మణరాజు కరభయ్యగారు కర్తవ్య
క్షతపరిచిరి. దంతులూరి లక్ష్మీనారాయణరావుగారు విశాఖ
పట్నము జనుటచే శ్రీయుత బులుసు సాంబశివరావుగారి
స్థానమున ప్రతినిధి, సర్వసారాధ్యక్షులు కార్యదర్శిగ నెన్ను
కొనబడిరి. సంఘసభ్యులకు హాజరు గావలసిన సభ్యుల కనిష్ఠ
సంఖ్య 20 నుండి 8 వరకు తగ్గింపబడినది. 144
వ సెక్షన్ల క్రింద రాజమండ్రి దివిజములు మేజిస్ట్రేటు గావించిన
ఉత్తరువును గౌరవింపవలెనని తీర్మానింప వలెనని యను విష
యము చర్చింపబడినది. విశేషసంఖ్యకులు ఆజ్ఞను తీర్చుకొనింప
వలెనని యెంచుచున్నారు. పన్నుల నిరాకరించుట, కానతిర
స్కారము మొదలగువానిని చర్చించుటగాను ఈ క్రిందవివరింప
బడిన తాలూకా ప్రతినిధులతో మిగిలినవారు సభాభవనమును
వదిలి వెలుపలకు వెళ్ళిరి. శ్రీయుత పాలకొండ గురజాడ శ్రీమంతు
లూరి కోదండరామయ్య, బొమిడిపాటి సర్వనారాయణ (రాజ
మండ్రి) మండపాటి రంగయ్యగారు (కాకినాడ) అంకరా
జు శంకరరావు (పెద్దాపురము) వెన్నేటి సర్వనారాయణ (రా
మచంద్రాపురము) దేవులపల్లి న్యాయాధికారి (రాజోలు) రావు
వెంకటరావు (పితాపురము) చెరలూరి వెంకట సీతారామరావు
(అమలాపురము) కొండపల్లి జగన్నాథదాసు (తూర్పుగూడ) గార్లు

శ్రీయుత గురజాడ గారు అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబ
డిరి. కమిటీవారు దివిజములు మేజిస్ట్రేటుగారియొద్ద ఉత్తరువు తీరస్కా
రింజరలైన తీర్మానింపబడినది. కానతిరస్కరమును గురించిన
పన్నుల నిరాకరణను గురించిన చర్య ప్రారంభమయిన గన్న
మెంటు కిస్తీల నిరాకరించుటకు చాల తాలూకాల గ్రామముల
లో ప్రచారము గావించుట ప్రవృత్తము. పన్నుల నిరాకరించుట
కు గ్రామముల తొలవరకు సిద్ధముగనున్నవో పరిశీలించి సరియ
గు సమాచారమును ఫిబ్రవరి 5 వ తేదీలోగా జిల్లా కాంగ్రెసు
కమిటీవారికి దెలుపవలెను. అమలాపురమున సబుమేజిస్ట్రేటుగా
డ గావించిన జాతీయ సేనకులు ఒక మాసము వరకు సమావేశ
ముగా రాదను మత్తరువు రాజమండ్రి దివిజములు మేజిస్ట్రేటు
యొద్ద ఉత్తరువుల ప్రత్యేక కృతి కానతిరస్కార మొనర్చునలె
నని సంఘమువారు ప్రార్థనాచరించిరి. అన్ని తాలూకాలందును
సమావేశ వాత్సావ్యత (త్రైత్యమునకు) భిన్నమైనట్టి యుత్తరువుల
తీరస్కారమునకును తీర్మానింపబడినది. మార్కెటాధికారుల
చెరసాలకు జననవారి నివసించిరి.

రాత్రి 6 గంటలకు మేజిస్ట్రేటు ఆజ్ఞలకు కృతీరేఖముగ
పాలకొండను సభ గా వింపబడినది. శ్రీయుత
సర్వనారాయణ గారు కర్తవ్య తీర్చివేసిరి. గత దినమున
ఆజ్ఞోల్లంఘన గావించినవారిలో కొందరు వన్యసింపిరి.

నామోదములు కావల గాచి బంధించుట వలన అరెస్టు
కాలేజియందు 50 మంది విద్యార్థులు పాఠశాలకు జనలేదు. తమ
విధిని గురించి మనోవాక్కులతో పాఠశాలకు రాలేదని వచించి
నందులకు గాను ప్రధానోపాధ్యాయుడు తుమాపణ జెప్పకొన
వలెనని వారిని కోరెను. వారు తుమాపణ జెప్పకొనవరకును
సస్పెండు చేయబడుదురట.

రాజమండ్రి వెంటలు వెయిలునంగు గొల్లపూడి సీతారావు
కాన్సులుగారు మరొకందరు ఖయీదీలును కేరలముచే కాధపకు
చుండిరి. వీరికి చాపలు, కంబళులు గూడ నీయలేదు. శ్రీయు
తులు, కాల వెంకటరావు (అమలాపురము) అసహాయోద్యమ
విద్యార్థి) కంధంపాటి కృష్ణవరహింసా సోమయాజులు (పెద్దా
పురము) గార్లకు చెరియొక వత్సర కఠినశిక్షయు విధింపబడినది.
వీరు కాన్సులునుండి రాజమండ్రికి తీసికొని రాబడిరి.

రాజోలు తాలూకాలో నిర్బంధము

అసహాయోద్యమము నవలంబించి పనిమానివేసిన గ్రామము
నలలు నంబూరి జగ్గరాజు, నంబూరి బంగారాజుగార్లను 12 వ
తేదీ 107 క్రింద వారి స్వగ్రామ మగు పుల్లిలిలో పట్టుకొనిరి.
వారిని పట్టుకొనుటచే దాటిధిక్కాయంజులకు నున్నధము కలిగి
నది. విచారణలో శేను రుజువు గానందున వీరిద్దరిని వదిలివేసిరి.
కాన్సు వెంకటరావు బి. ఏ. (అమలాపురం) కంధంపాటి నరసిం
హసోమయాజులు (పెద్దాపురం) గార్లకు చెరియొక వత్సరము
కఠినశిక్ష చేయబడినది.

పాలకొండ

గత దినమున గాంధీదాసు కార్లకుంరి కృష్ణమూర్తిగారి
విచారణ ప్రారంభమయెను. సబుకలెక్టరు గారి గుమాస్తా, సబు
ఇన్స్పెక్టరు కాన్స్టేబులు, తెల్లంగి మిరాసేదారు యొక్క కొడు
కును విచారించబడిరి. కృష్ణమూర్తిగారికి 5 మాసముల సామాన్య
ఖయిదు విధింపబడినది. కృష్ణమూర్తిగారి మొల్లతాడు తొలగివే
యబడినది. జంబెము మాత్ర ముంచబడినది. ప్రజలందులకు
తమ సమ్మతిని గవ్వరచిరి. ప్రజలు కాంతముతో
లిగి వచ్చిరి. నిర్బంధితుని యభినందించుచు సభ జరుపబడినది.
200 మంది హాజరైరి. 188 వ సెక్షన్ల క్రింద కృష్ణమూర్తిగారు
లిగి విచారించబడుదురు.

ఆంధ్రపత్రిక గతవారముగాదినంచిత

పదమూడవ ఉగాదిసంచికను త్వరలో క్రక
టింప యత్నములు జరుగుచున్నవి. ఉదారచిత్తు
లగు ఆంధ్రమహాజనులు చిత్రపటములను వ్యాస
ములనుబంపి ఎప్పటివలె మాయాద్యమమునకు
తోడ్పడ వేడుచున్నాము. అసహాయోద్యమమున
గృహిణీయులు శిక్షలకు బాల్పడిన యాంధ్రమహా
జనుల చిత్రపటములకు ఈ వత్సరపు సంచికయందు
ప్రత్యేకముగ నవకాశ మీయించుదును. చిత్రపట
ములును వ్యాసములు నెంతత్వరలో సందించిన
నంతత్వరలో సందర్శనరాది సంచికయను వెలువ
డును. ఆంధ్రమహాజనులు వెంటనే వ్యాసములను
చిత్రపటములను బంప బ్రార్థితులు.

ఆంధ్రపత్రిక, సంవత్సరాది సంచిక,
6, 7 తంబుకెట్టి విధి, మద్రాసు

వంగరాష్ట్రము

చారా అల్లరులు

నవంబరు 4 వ తేదీని చారాలలో జరిగిన అల్లరుల సభ
బంధమున పోలీసువారు తుర్రువు లేకుండ తుపాకులను కార్మికు
లను యమునుగూర్చి మేజిస్ట్రేటు పంపిన నిబంధనమునైన వంగ
రాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారు తమ అభిప్రాయమును ప్రకటించిరి.
తుపాకులను కాల్పుట శేయవ్యోగియు నుత్తరు పీయలేదు. చె
డరగొట్టుటకే యుత్తరు విచ్చెనుగాని పోలీసువారు మనస్తా
మును గోలుపోయి తాత్కాలిక దేవులను తుపాకులను
కార్మికి ఆయుధపాటులగు పోలీసులలో చాలమంది క్రొత్తగా
చేరినవారుగుటచే వారి కనుభవము తక్కువ పోలీసువానిసంఖ్య
కెన్ని చెట్టో హెచ్చగుంపు వారిని చుట్టుముట్టి వారిపై బదు
టకు సిద్ధముగా నుండెను. ఆ గుంపు రాళ్లనువిసరుచుండెను. ఆ
రాళ్లవలన పోలీసు లలో కొందరికి బల
మైన గాయములు తగిలెను. ఉత్తరువు లేకుండ
తుపాకులను కాల్పుట అక్రమమని తెలిసికొనకంతటి క్రమ
శిక్ష పోలీసువారికి కలుగకుండుట చాల సంతోషకరముగాని అట్టి
పరిస్థితులలో అంతకుండు నెక్కువ క్రమశిక్ష పధ్యసించినవాడు
వైఖ్యము దైర్యమును చిక్కబట్టుట కష్టము. పోలీసువారిని ప్రేమ
నును చుట్టుముట్టినందుకు 8 మందికి చెర 6 నెలలు కఠిన శిక్ష
వేయబడినది. పిమ్మట నోక వత్సరమునకు పూచీకత్తులు గూడ
కోరబడె నని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి.

బేహారు ఒరిస్సా

మదర్లండు పత్రికకు ధరావతుకోరుట

పాట్నాలోని "మదర్లండు" అను కాంగ్రెసు (వారము
నకు రెండుసార్లు వెలువడుచు) పత్రిక 1000 రూపాయలు
ధరావతు చెల్లింపవలె నని నోటీసు యిచ్చిరి.

బేహారు పత్రికా సంఘము

పత్రికా స్వతంత్ర్యమును కాపాడుటకు యా సంఘము
పాట్నాలో నేర్పరుప బడినది

అసహాయవాదులకు శిక్షలు

అసహాయవాదులకు విధింపబడిన శిక్షలను గూర్చిన రికా
ర్డును మరల పరీక్షించుటకు ఒక హోల్డరు జిడ్డిని
అద్యక్షేలు జనరలును ఒక ప్రజానాయకుని యొక సంఘముగా
నేర్పరుపవలె నని బేహారు కానసభలో జేపకే ప్రపాద నింత
గా తపపాదించెదరు.

జయిలరు రాజీనామా నిచ్చుట

పాట్నా చెరసాల అసిస్టెంటు జయిలరు అసహాయో
ద్యమము నవలంబించి తన యువ్యోగమునకు రాజీనామా నిచ్చె
ను. పాట్నా జయిలరులో నుంచబడిన కురీశుడు మన్సింగుగారు ము
న్నగు అసహాయవాదులను 18 వ తేదీ వుజయము నున్నకు చెర
సాలకు పంపిరి.

పంజాబు

లాహోరులో పలంటీరుల యూరేగింపు

17 వ తేదీని జలందరు కన్యాసహవిద్యాలయము
ప్రెసిపాలు కుమారి లబ్ధావతిగారి నాయకత్వముక్రింద స్త్రీలు
ను (పలంటీరులు) కాంగ్రెసు కలంటీరులు (పురుషులును) అన
గ్నలీలోన నగరమునను అన్ని భాగములకును నూరేగిరి.

కేసరిపత్రిక మరల ధరావతు చెల్లించుట.

ఈ పత్రిక లాహోరులో మరల 2000 రూపాయలు
ధరావతు చెల్లించి 17 వ తేదీని వెలువడినది.

భూమేంద్రనాథుగారు లాలాజీగారిని చూచుట.

భూమేంద్రనాథ రామగారు లాహోరుకు వెళ్ళివును
తెల్లెలు జయిలరులో లాలా లబ్ధవరాయి గారిని చూచిరి.

నయ్యు కరాష్ట్రములు

అయోధ్య తాలూకాదారుల బ్రిటిషుయిండియా
సంఘము.

ఈసంఘసభలో ప్రభుత్వమునందు సంపూర్ణవిశ్వాస
మును వెల్లడించిరి. ఆజ్ఞోల్లంఘనమును కాంగ్రెసువా రామో
దించుట చాల ప్రమాదకరము గాన రాష్ట్రీయసభవారు ప్రమా
నమావేశమును కావించవలె నని తీర్మానించిరి.

సర్ శంకరకృష్ణ నాయుడుగారికి
మహాత్ముని ప్రత్యుత్తరము.

సర్ శంకరకృష్ణ నాయుడుగారు బాంబాయిలో జరిగిన ప్రతినిధుల సమావేశమును గూర్చి ప్రత్యుత్తరము ఆఫ్ యిండియా పత్రికకు వ్రాసిన లేఖను గూర్చి స్వరాజ్యపత్రికా ప్రతినిధి గాంధీ మహాత్మునితో సంభాషించగా వా రట్లు చెప్పిరి.

“నేను సర్ శంకరకృష్ణ నాయుడుగారు ప్రత్యుత్తరము ఆఫ్ యిండియా పత్రికకు వ్రాసిన లేఖను జదివితినీ. అది నాకు చాల కష్టముగ నుండెను. ఆ లేఖ బహు అతురముతోను ఆగ్రహముతోను వ్రాసినట్లు గాన్పించుచున్నది. అందు దెలిసిన లేఖనివయములకు పరుసగా ప్రత్యుత్తర మియ్యవలసి ముఖ్య కములను గూర్చిమాత్రము జెప్పెదను. అభిప్రాయ భేద మున్నను నేనును సమావేశములో నెదురులును అన్యోన్యప్రయత్నముతో నంటిను.

ఎక్కువ ముఖ్యముగాని విషయములలో నేను నెనుక ముందాడక లొంగిపోతిని. అందుకును గలసి చర్చించి తీర్మానించిన పిదపనే ఆ తీర్మానములు లేతను. నేను ప్రభుత్వము పక్షాత్తరము జూరకలెనని జెప్పినపుడు దానిని పోషించుచు వలె నని గాక ప్రతిపక్ష దానినై సభ్యులము కలుగ కలె నను నుద్దేశముతో జెప్పిన మాట నిజమే. ప్రభుత్వము వారు జేసిన తప్పుల నొప్పుకొని ప్రస్తుత మార్గమునండి పుకలిన గాని దేశములో శాంతి చేజారుని మాట నిశ్చయము. ఈ తీర్మానములు, ప్రభుత్వమువారు ఆసనని గౌరవముగ జేయు నుద్దేశముతో జేయబడినవి. దౌర్జన్యమును అడచి వేయు మాక్కు ప్రభుత్వమునకు లేదని యెవరును అనుకలరు. నేను జెహాగీరు ది. పెటటుగారికి ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు, నైనిక కానమును న్యాయ సమర్థముగ ప్రభాభిప్రాయమున కనుకూలముగ ప్రవేశపెట్టి ప్రభావరక్షణము జేయుట నూహించుచున్న నని జెప్పిన మాటలను సర్ శంకరకృష్ణగారు మరచిపోయిరి. నైనిక కానముని పేరుబెట్టుట యిప్పుడు ప్రభుత్వమువారు గావించుచున్న కార్యక్రమము ప్రభావరక్షణమునకై నను, ప్రభావమృత్యుగ నై నను గాన్పించుటలేదు. ఏమియును బాధ్యతలేని అధికారికము యొక్క బలమును ఘనీభవింపజేయు నమకట్టినటుల మాత్రము గాన్పించుచున్నది.

కిలాఫతు సమస్య పరిష్కారమునకు ప్రాంచి వారు నిరర్థక పుట్టు యననము. కాని సర్ శంకరకృష్ణగారు నేను జెప్పినట్లు జాప్య ముంచుకొనవలయును. గ్రేటుబ్రిటను నిరియా విషయమై మహాత్ముని బాధ్యతను నడచు న్నూదయముతో నంగీకరించెనేని చాలు నేను విశదముగ పల్కితిని. తురుష్క జాతినివాదుల యొక్కయు, భారత మహాత్మునియుల యొక్కయుభిప్రాయ వ్యాప్తిములనుగూర్చి బ్రిటిషువారికిగల యుద్దేశములను మహాత్మునియు వారితో బాటు నేనును విశ్వసింపజాల వని చెప్పితిని. నాంనుపేటలు సమావేశములో బ్రిటిషువారు మహాత్మునియ వాంఛితము నెరవేరుటకు తమ చేతనైనంతవరకు బని జేసెడి మని బహిరంగముగ నిరాకరణవారులకు తృప్తి యగునట్లు వెలుప వచ్చును. గంధి మరతులలో, యీజిల్లును వీడి వెళ్లెనని నేను జెప్పింటుల ని వేదిం చుట లో సర్ శంకరకృష్ణగారు నా కు ను కు ను గౌరవ భంగము గావించిరి. ఏదో యీజిల్లు విషయమై మాట వచ్చినపుడు, కిలాఫతు సమస్యలో యీజిల్లు విడిచిపోవుట యొకటి లేకున్నను, ఉండ వీలనలేకు న్నను, భారతదేశమునకు స్వరాజ్యము వచ్చినపుడు, యీజిల్లు వాస్తవ్యులను విడిచియుటకు లొంగియుండునట్లు జేయుటకై ఒక్క భారతసేనాయోద్యమ బోధకులు లేదని మాత్రము నేను ప్రత్యుత్తర మిచ్చితిని.

సర్ శంకరకృష్ణ వంటివాని ఆలోచనలపై నటుల మాటాడుట యేమియును నుచితముగ లేదు. జేయకూర్చులనున్న మతమాక్కులనున్న నిలుపుకొనుటకై దౌర్జన్యప్రయోగము సాధ్యము అగునరహిణి ఆలోచనలకు విశ్వాసముగలదు కానివారు కాంగ్రెసు కార్యకర్తలనును బహులెయ్యన్నారు. ఇంటిముగాక యిప్పుడు భారత దేశమున్న పరిస్థితులలో స్వాతంత్ర్యసిద్ధికై అహింసయే ముఖ్యసాధన అని గూడ వారలకు గట్టిమృత్యుము గలదు.

నేను స్వరాజ్యమును బహుసంకల్పముతో వాగ్దానము జేసితిని నేరారోపణము జేయుటకు సర్ శంకరకృష్ణగారి కెక్కుడు తెలిసియుండవలయును. నే నట్టి వాగ్దానమే జేసి యుండినచో నేనెవరు జీవింపుచుండువాడనా? నేను జెప్పిన

లాల్ లజపత్తాయు సందేశము.

లాల్ లజపత్తాయుగారికిని వారి లోడివారలకును విత్త విధించినవిషయ, అంశత్రాయుగాను ఈక్రింది వ్యాసమును వంటమాత్రం పత్రికాసంపాదకుల కిచ్చిరి. ఆ వ్యాసము యింగ్లీషులోనికి భర్తము చేయబడి ‘ప్రైవ్యాటు’ పత్రికలో ప్రచురింప బడినది. ఆసందేశ మేమిటగా—

ప్రియమగు సర్ జేకే.యె.లారా!

కనీసంబాధకును విచారణలనున్న యిది. ఇప్పుడో నేరముడనైతిని. ఈకేతుకాల మగువరును నేను సాధామలు జెల్లి మిభావములు గనుగొనుటకు విలుండక పోవచ్చును. అందుచే ప్రస్తుతవిషయములనుగూర్చి కొన్నిభావముల జెల్పెదను.

ప్రభుత్వమున నేను జెప్పిన చేయకగా నేను భూ సాఖ్యముగ నున్నాననియే. గద్దెములు సాధన తేయుటకు అకాశ మిచ్చియుంటును భగవంతున కంతయు కృతజ్ఞుడను. ఈకారాగానానము జేసి, నాచారిత్రములో నేమైన గర్వము, అనాంభావము, గర్వపీయత్వము, మున్న గద్దెములు యిచ్చో వానిని బోగొట్టుకొని తుడుడవయ్యెదను. నేను క్రిందటిదిన జెయుటకు బోయినపుడు రజ్జీవితానభవము లేదు. అప్పుడు మానవులను మృతప్రాయముగ జూచునీతిని నిశ్చయించుకొని లేకపోయెను. ఎంతటి భాగ్యము న్ను ను, పాండిత్యము న్ను ను, ఉన్నత స్థానము న్ను సాధ్యమగు అత్యంతవరమును అత్యంతపజ్జేయుటకు సాధ్యముగాదని ప్రస్తుతానభవము నేర్చుచున్నది. ప్రపంచము లో మానవులైనవారు కొలది పండితములైనవారు. కాన నాకు మానవుడు గావలెనని మాత్ర మాశయము. నాచుట్టును ఎంత మందియో మానవులున్నారు. వారిలో బ్రిటిషును, కొలెరును ఉద్యోగులును గలరు. జెయిల్లో లేకుండ, వారిభాగ్యముల కను, విశ్వకును, స్థానములకును గౌరవమును సంపాదించగలిగెనె, వారు ఈ బ్రిటిషులైన నెక్కువవారు గాదని నాయభిప్రాయము. ఇప్పుడు నేరము జేసినందులకు గాక, బీదతనమునకును, నిస్వహితత్వమునకును క్షమించుటచే వారు జెయుటకు వెళ్తుండ నీవల నున్నారు. నేను జేయనివా రెవరు జెయులా లేరు. నిస్వహితముడగు బ్రిటిషు మానవ దూరు నిగ జూచి నీరము గావించి యితరులు వృద్ధిజెందుచున్నారు. బ్రిటి యైనంతమాత్రమున మానవునకుండు సత్కారము పోయి చతుష్పాదజంతువునకు జూడబడుచున్నాడు. వాని గర్వము లన్నియును తుడిచివేయబడుచున్నవి. సంఘ మిట్టికృత్యముల సహించియుండుటచే జెయువాద్యములు గూడ చతుష్పాద జంతువులగుచున్నారు. ఏదైనను ఫలిత మొక్కలే. మనుష్యులు, మనుష్యులూక్తులను ప్రేమించవలయును. వారిభాగ్య భాగ్యముల జూచి ప్రేమించగూడదు జెయుల నైతానవాగ్దానము. దీనినిండను లోపలను బ్రేమకు అంతులేని మన్నుండును. వానిలో వగ్గవంతికును అల్లరియు, అగౌరవమును జరుగును. ఈ దుస్సంఘటనను బట్టి గుడ్డులకు బ్రేమిలనై నామను పోవుచున్నది. బాలోనై ప్రేమ యధికముగనున్నది. వారి దుష్టులును, నేరముగను సంఘము చేసినది. లేకున్నచో వారలకును గాంధీజీవితానుభవములే గలవు. ఈ జెయుటకడకాని బాగుజేయుటకాక, అధికారబల మున్నవారి గర్వము నినుమడింప జేయుటకు నిర్బంధపడినది. విరలును నిస్వహితములై యున్నారు. వారి నిస్వహితత్వమునకు వారిభగ్య యు, క్షణమును కారణభూతములు. అందుకే వాగ్దానవాద జేయనగా, భారతదేశము కలకత్తాలోను మరల నాగపూరు లోను విస్తరించిన మరతులను బూర్తికేసినచో సంవత్సరములో గాని, అంతకు తక్కువకాలములో గాని స్వరాజ్యము సాధితము గాగలదనియే.

చివర కొక విషయము: సర్ శంకరకృష్ణగారు కలకత్తాలో ఆలోచనలకు నేను పంచాయితీ విచారణ క్రిందికి రానేరదు. అయితే భక్త్యాశేషముక్రింద చేయుటచే, యామధ్య జేసిన ప్రకటనలకింద గావించిన నిర్బంధముల కింద జేయను. ఆలోచన రులు లేకుండ కాంసుపేటలు సమావేశము సాధ్యమని సర్ శంకరకృష్ణగారు తలచుట కిత్రము: నున్నది. ప్రభుత్వమువారు అట్టి బలకత్తువులకు ఆలోచనలను విడువజేయను. దుట కేమి కారణమో నాకు బాగుగ తెలియదు. ప్రభుత్వమువారికి ప్రజలను సంతుష్టిపరచవలె ననియు పనుల స్థానే ప్రభాభిప్రాయ బలము నుంపవలెననియు కోర్కె యున్నచో వారు ఆలోచనలను విడుదల జేసెదను—(స్వరాజ్య).

చింత వేయుచున్నది. నాకు వారివెగూడ నెట్టి యాగ్రహ దుస్వభావము లేకుండ అంతజను ఏకబుద్ధితో జూచి నిర్మల మనముగ నగుటకు ప్రయత్నించుచున్నాను. ఈ కారణములచే నా నిర్బంధము నా కిర్వచనము గ నైకొనుచున్నాను. అత్యంతమాను, దీక్షత్వము మున్నగు గుణముల సాధనజేసికొనటకు చేతనైనచో జెయుటకంటె వేరు పాతకాల యుండదు. భంతవరకు నాజెయుటజీవితమును గూర్చి చెప్పితిని.

మేమెందుకు నిర్బంధింపబడినమా యిప్పుడు మీకు తెల్పెదను. మహమ్మలను క్షమించినది నివిలుకాననాతిక్రమణము జేసినందులకు గాను. మేమింతవరకు కాంసుపేటలంఘనము గావించి యుండలేదు. వాల్మీకినాథ తం త్ర్యము మా జన్మస్వత్వ మని మాకు విశ్వాసము గలదు. దానికి హద్దుహిత ముండవచ్చును. అది యేమనగా యీస్వాతంత్ర్యమునలన నితరుల మాక్కులను బాటుజేసి ధర్మవిధముగ సంపరిపగూడదనియే. అట్లే అందఱము కలసి సంప్రతించుకొని అందులన లాభముబొందుట గూడ జన్మ స్వత్వమే. ఇందులకుగూడ నొకనియమును గలదు. ఇందువలన నితరుల పొంపింపగూడదు ఈధర్మములకు విరూధముగ సంపరించిన యొడల సంఘము మనల కిక్షింపవచ్చును. మేము చేసిన నీరక్షు నకు సంఘము నంతను క్షమించి దాని జన్మస్వత్వముల తొలగించుటకు ఏసంఘమునకును మాక్కులేదు. నేను దీక్షించుచు లేవ తేదీని జేసినదంతయును నాయొక్కయు సంఘముయొక్కయు జన్మస్వత్వముల రక్షించుకొను పనియే. మేము చేయనసలి నాపి మమ్ముల నిర్బంధించి ప్రభుత్వమువారు తమ ధర్మమునకే భంగము గావించిరి. అయితే నేను మాటమాటకు వాదింప నొల్లను” (ప్రైవ్యాటు).

మార్చి 8-న లేదని సమావేశము జరిగిన సమావేశమునకు జర్మనప్రతినిధుడు ఇటలీవారిచే నాహ్వానములైరి.

డెల్లీ ప్రభువు రాబోవు నామాగ్య ఎన్నికలను కొంత కాలమువరకు నిలుపు చేయవలెనని కోరిరి.

సోటీసు.
మద్రాసు స్టాంపుకాను కోర్టులో
దావా నెం 12649/1921 రు.
వాదులు:- కె. లక్ష్మీనరసింహులు శ్రేణి అండుకో.
అండు,
ప్రతివాదులు:- పులుపక్కెరు డిక్సీ సాహెబు,
నైయర్ భాదర్, మోహిషిక్ సాహెబు, ప్రొద్దు
టూరు, కడపజిల్లా.
ఈ నె.బరులో వైన తెలుపబడిన వాదులు వైన తెలుప బడిన ప్రతివాదులకు నిక్రయించినట్టియు, సుభరా చేసినట్టియు సామానుల నిమిత్తమై బాకీయున్న రు. 523-11-9 లను రా బట్టుకొనుటకై వారు ఆ ప్రతివాదులవైన దావా తెచ్చియున్నారు. సదరు దావావిచారణ నిమిత్తమై 1922 నంబ 0 జనవరినెల 30 తేదీనాడు చీఫ్ జడ్జిగారి కోర్టులో కడసారివాయిదా వేయ బడియున్నది. గనుక సదరు దావా విషయమై ప్రతివాదులకు ఆక్షేపణ లక్ష్యమెడల సదరు తేదీని పూలు 10.30 గంటలకు కోర్టులో హాజరై ఖుద్దుగని, లేక కేసు ద్వారాగాని మనవి చేసుకోవలయు నని యిందుమూలముగా తెలియజేయడమైనది. తేనియెడల ఎక్కుపార్టీ చేసి డిక్రీ చేయడవును.
వి. కృష్ణమాచార్యూర్.
మద్రాసు, 11-1-1922. వాదుల ప్లేడరు.

బెజవాడ స్పెన్సింగు అండ్ వివింగ్
మిల్స్ (లిమిటెడ్) బెజవాడ.
1922-వ సంవత్సరము జనవరినెల 6-న లేదీ శుక్రవారము, 7-న లేదీ శనివారము, 10-న మంగళవారము ఆంధ్రప్రదేశ్ కలలో ప్రచురించిన ఈ కంపెనీ తాలూకు అడ్వెన్స్ జెస్టామెంటులో ఈక్రింది తప్పులకు యెదురుగా కనపరచిన దిప్పలను చదువు కొనవలయును. పండ్లీ, తిప్ప. దిప్ప.
3 య 16 లకు య 20 లకు
21 జనవరి 15-న లేదీ జనవరి 5-న లేదీ
G. Lakshmana Rao, B. A.,
Managing Agent.

గాంధీ మహాత్ముని ఆభిప్రాయములు

(యంగు యిండియా)

మాట వ్యాఖ్యానము:

అసహాయాద్య సంఘములను కుటుంబములు చేర్చి గుట్టయొక్క ప్రశస్త్యను వివరించును. అట్లుగా వానిలో నెల్లూ మాళవ్యా కుటుంబముల నెడబాసి భూములనున్నది. ఆ కుటుంబమును వారి భారతదేశము సమానమన నేమో కాననాతి క్రమణమన నేమో నేర్పికొనవచ్చును. మాళవ్యా పండితుని సమాన మహాత్మునిగా వారు నిర్బంధమును కావలెనని తెచ్చి పెట్టుకొనువారుగారు. ఆయన కందు విశ్వాసమున్నచో యేమాత్రమును జంతుటగూడ లేదు. మనోవ్యధ యెక్కువై, బ్రిటిషు వ్యాయమునకు నాకు వలెనే విశ్వాసము పూర్తిగా పోయినపుడు చెడుగుల పెట్టుటకు మున్నందు నిర్ణయముగనుట సహజమే. ఆయనకు కాననాతి క్రమణమున కిష్టము లేకపోయినను తన మాట విని తనవద్ద ఆజ్ఞలలో నుండువారు అట్లులే తే. భూమిపై చేమియు నో క్రమము కలిగించుకొనలేదు. తన కొడుకల నే యిష్టమున వచ్చిటలు చేయుటకు వదలివేసెను. గోవిందుడు జేసిన శిలువ కాననాతి క్రమణము చాల యమూల్యమైనది. మాళవ్యా పండితుడు ఆధీర బాలుని తన యిష్టమున వచ్చిటలు సాధింపున విషయ విధేయుడుగ నుండు నటుల నెంచెను. గోవిందుడు తుట్టు తుద వరకు నుతండ్రి మాట నుకోర్కెను దాటిపోలేదు. ఆయన జేజున్నకై ప్రార్థించెను. వివిధధర్మము లాయనను చీకాకు పరచెను. ఆ యువకునకు నెహ్రూల నిష్పంధములు భరింపరానివిగా దొరచెను. జువని యాశీర్వచనముల గోరుచు ఆయన సంరంభముతో తిగ నిశ్చయించుకొనెను. గోవిందమాలవ్యానంటి సంతకపు హృదయుని భారతదేశ కారాగారములలో గానము. ఆయన కాననాతి క్రమణము గావించి జనకునకును దేశమునకును తనవిధుల నిర్వహించెను. గోవిందుడు జేసిన పని జాతిశిల్పము విధివ్యక్తమగు కాననాతి క్రమణము నేమో దెలిసికొనవచ్చును. తత్వది కొడుకులకు మధ్యవిభాగ మేమియునుండదు. గోవిందుడు కారాగారమునకు పోవుటకు నిశ్చయించుకొనుటకు ముందు కన్న నిష్పంధు మాళవ్యాజే తన కొడుకన్న నెక్కువ గర్వపడ గలడు. ఇట్టి ధర్మాచరణములే యీ సంరంభము యొక్క పూత స్వభావమును వెల్లడి చేయును. గోవిందుడు ధైర్యముగ నిచ్చిన వాత్సల్య మిచట భాంధుపరంపర కందజాలను.

“నేనెదుట నిల్చున కొద్దిపాటికి. మీరిచట ముందే తిరుప్పావై పెట్టుకొని యుండి, చెప్పిన దెల్లతోసివేసి వేయుట, నేరమును జేసినందులకు శిక్షించుటకుగాక, ప్రజల జాతీయోద్దేశముల నణగ ద్రొక్కటకుని చెప్ప నక్కరలేదు. నాకు మీ వ్యాఖ్యములందు నమ్మకములేదు గాన, నేను మీ కొక మాట వైన బదులు జెప్పను. మీరు మమ్ముల నణగ ద్రొక్కటకు బయలు వెడలినట్లులేనే మేము ను మీరు ను, మీ వారి కిని ప్రపంచమంతటను, ప్రభుత్వ ముపయోగించుబలము, మేము 3 కొట్లనుండి ముపయోగించు అత్యుబలమునకు తీసిపోవునని దెలుపుటకై మేమును నిశ్చయించితిమి. ఈయందేశమునకుగలియుండుటచే, నాపట్టిప్రచారకులుగాని యంతకన్న గొప్పవారిని గాని నిష్పంధించుటవలన మా ప్రచార మాగదని మీకును మీ ద్వారా మీరు ప్రతిభిగనన్న ప్రభుత్వమునకు దెల్పుచున్నాను. మీరు దేవమును నిష్పంధింపవచ్చును. కాని మాలోని ఆత్మ నిశ్చయము ఇది స్వరాజ్యోన్మథములై యుండును. వానిని స్వాధీన పరచుకొనుట కేరికిని కక్యముగాదు. ఇక్కడకు మమ్ముల న 9 విన భావోద్దేశము మాదేగాక దేశమంతటిది గూడను. ఈదేహ మాత్రములను నిష్పంధించుటచే మీరునాకును మాదేశీయులకును మంచి నైతిక బలము నొసగుచున్నారు. మీ ధాన్యమునే యింకను కొంతకాలము సాగనిచ్చిచో, అతికాలములోనే ప్రస్తుత ప్రభుత్వ పద్ధతి పోషించుచు, మేము స్వేచ్ఛాను సుఖముగ నుండుము. మీరులులే గావించి మాకు సహాయము జేసెద రని భావించుచు, నేనునా దేశీయుల పక్షమునను మీకు వందనము లర్పించుచున్నాను. మదేమాతం.

తండ్రినిన్ని కొడుకునున్న నభినందించుటలో పాఠకులు నాతో నేకమగుటకు నేను గోరుచున్నాను. దేశము వీ రిద్దరి కొరకును గర్వపడవలయును. గోవిందుడు జూపిన ధైర్యమును యువకులెక్కడజూపెదరో సంరంభ పుచట విజయముగావించి తీరును.

కాంగ్రెసు హాజరు పట్టి

ఆహ్వాన సహాధ్యక్షుని దయవలన కాంగ్రెసుకు వచ్చిన ప్రతినిధుల సంఖ్య దెబ్బ పట్టి నీక్రింద నివృతమైనాను:— డెలిగేట్ల సంఖ్య

Table with 4 columns: No., రాష్ట్ర నామము, ప్రతినిధుల సంఖ్య, మొత్తము. Rows 1-20 listing various Indian states and their representatives.

విభజనము

Table with 6 columns: No., స్త్రీలు, మహమ్మదీయ, పార్సీ, సిక్కు, అంత్యజ, ఇతరులు. Rows 1-20 showing population distribution by community.

నియతవగు 6178 నుండిగాను 4726 మంది కాంగ్రెసుకు వచ్చినట్లు దీనిపట్టి తెలియుచున్నది. ఇదివరలో స్థానిక ప్రతినిధులు 10 రూపాయల చెల్లించి ఊరక మందలు మందలు వచ్చెడివారు. ఈ తూరి మాళవ్యా పండితుడు సయితము యెన్న కొనక పోవుటచే డెలిగేటుగా పరిగణింపబడలేదు. కావున 4726 మంది వచ్చినవన మంచి సంఖ్యయే. సంయుక్త రాష్ట్రములు, తెంగాలులో నన్ని నిర్బంధములైనను 888 మందిని 373, ప్రతినిధుల పంపుటయు, దూరమున నున్న ఆసామునండి 17, ఉక్కిశమునండి 108 మందియు వచ్చుట జూడ దేశీయసభయందలి యుత్సాహము వెల్లడియైనది. అన్ని రాష్ట్రముల నుండియును

106 మంది స్త్రీ ప్రతినిధులు వచ్చుట... సిక్కు ప్రతినిధులు వచ్చుటగూడ గొప్ప విషయము. రములకంత సిక్కులు కొద్దిగానే వచ్చిరి. ఇప్పుడు యోద్యోగములన్నిటిలోను పాల్గొనుచున్నారు. మహమ్మదీయ ప్రతినిధులు 469 మంది వచ్చుట మంచి సంఖ్యయేగాని రావలసిన 1200 కంటెయు నచ్చువరకును తృప్తియొందదు. అస్పృశ్యులు ముద్దరకంటె నెక్కువగానే వచ్చిరి. పంజాబు అంగ్రరాష్ట్రములు అట్టి ప్రతినిధుల నేల పంపకుడిలో తెలిజుదు. విదుగురు పార్సీ ప్రతినిధులు వచ్చుట యీ రెండు కంటె నెక్కువగానే యున్నది. పార్సీలు, తాగములూను, సావధ్యములూను బౌద్ధాగ్యములూను మంచి ప్రజ్ఞ గలవారు. ఇద్దరు క్రైస్తవులుగూడ వచ్చి యుండిరి. స్థాన్య, జాతీ జోసెపుగారులు నిర్బంధములు గాకున్నచో వారును వచ్చియుండిరి. హిందువులను మహమ్మదీయులను గలసి క్రైస్తవులను యీయద్యమములూ పాల్గొనుటల జేయవలయును.

ప్రేక్షకులు

ప్రతిభలు సంఖ్య కృత్రికముగ నున్నచో ప్రేక్షకుల సంఖ్య యేమియు అంతకు తగ్గలేదు. దేశములోని కష్టముల వలన భార్య వంతు లందఱును పారిపోయిరి కావున 5 వేల రూపాయల టిక్కెట్లు ఒకటియు అమ్ముడు పోలేదు. ఒక్కొక్కరు వేయిరూపాయల చొప్పున 21 మందియు, 500 రూపాయల చొ॥ 20 మందియు, నూరు రూపాయల చొ॥ 162 మందియు, 50 రూపాయల చొప్పున 81 మందిగా, 25 రూపాయల చొ॥ 168 మందియు, టిక్కెట్లు కొనగా 98 వేల నాల్గులందల రూపాయలు వచ్చెను. ఆహ్వానమువారు పెట్టవలసిన దానికంటె నెక్కువపెట్టిరి. 78 వేల 625 రూపాయలు రాబడితో అంతయు పని జరిగెను. నీజను టిక్కెట్లు ఒక్కొక్కటి 3 రూపాయల చొ॥ 11261 టిక్కెట్లు అమ్మబడెను. వీరు కాంగ్రెసుకు తప్ప యితరసభ లన్నింటికిని వెళ్లిరి. నాల్గవారి టిక్కెట్లు 64469 అమ్మబడెను. జనసమృద్ధి మెక్కువగుటచే నీజను, యెల్లెమ్మ టిక్కెట్లు ఆపివేయబడెను. మొత్తముమీద ఆహ్వానమువారికి అన్ని విధములనున్న 2 లక్షల 49 వేల 527 రూపాయలు వచ్చెను.

* * * * * లాలాజీలేఖ

విజయ, లాలా జవహర్లాల్, పండిత సంతానం, మాలిక్ లాల్ ఖాన్, డాక్టరు గోపీచంద్రగార్ల విచారణ పూర్తియై యి. లాలాజీ, పండిత సంతానం గార్ల ఒక్కొక్కరికి 18 మాసమును, మాలిక్ లాల్ ఖాన్, డాక్టరు గోపీచంద్రగార్ల ఒక్కొక్కరికి 16 మాసములను శిక్ష విధించిరి. వీరు సమర్థన నుక్కుర లేదని ఆక్షేపణ జేసినను ఆ విచిత్ర ప్రదర్శనము జరిగెను. అయినను నేర మేదో మోపబడెను. శిక్ష విధించుటకు ముందు లాలాజీ యీక్రింది సంతోషవార్త నాకలవెను.

“మీరు రామ ప్రసాదు, పురమోక్షను లాలు గార్ల ద్వారా పంపిన ప్రేమాస్పృహకు లేఖకు నందనశత్రుములు. నేను తాగుగనే యున్నాను. నే నెప్పుడు ఆహారమును తినని సమైక్యత యుండలేదు. నే నట్టి సుఖభోగ్యుని అల్లరిచేయుట కిష్టపడవద్దగాను. ఇక్కడ నేమియు గౌరవము లడుగుటకు వీలులేదు. వార్తాపత్రికలలో దెలిసిన విషయములు మీకు దెలిసియుండవచ్చును. మేరుండమును సంతోషముతో వికాసముగనే యున్నాము. నేను జాతీయపాఠశాలలు కళాశాలలయొక్కవారై మే హిందూ దేశ వాదిత్రములో హిందూయుగమును ప్రాయమున్నాను. సంతానం మరగ్రంథములను సంస్కృతమును జదివి నేర్పికొనుచు కాలమును సద్వినియోగపరచుచున్నాడు. ఆహమ్మదాబాదులో జరిగిన విషయములను రాండుటేబిలు సమావేశమును గూర్చియు సంగతులు తెలిసినవి. మేము కష్టములో నుంటిమి గదా యని యేదో యొకనిశ్చయమునకు తొందరపడి రాకద్దు. మన వాంఛితమును భాంధుటకు యెంతటి కాలమైన కష్ట సమర్థించుటకు మేము సంసిద్ధులుగ నున్నామని నమ్మును. అందులో దిగినపుడు దానియంత జూడవలయును”

లాలాజీ పండిత సంతానం గార్లు చేయు విద్యాకృషి యిచ్చిన్నముగ సాగుగాక! మోతాల్ రాజగోపాలాచారియ్య గువారలవలె వీరును రట్టమును గూడ తనసారస్వత పుర్రెమకు దోడుజేయ నేను గోరుదును. ఈ పనిని వోడు జేసికొనుట వలన లాలాజీ పుర్రెమను, పండిత సంతానం సంస్కృత విద్యాభ్యాసమునకును ప్రతిబంధము రాదు.

ఏదో విధముగ రాజేశ్వరిని, దేశమందలి ప్రేమచే నిర్బంధము లందినవారిని విడుదలచేయు జామయ్య వారలు, లాలాజీ రాండుటేబిలు సమావేశమునుగూర్చి చెప్పినమాటలను గ్రహించగోరుచున్నాను గౌరవముగ రాజేశ్వరి గురువుకొనుటకు ననమేమియు నాటంకములేకుటలేదు. కాని ఏదోవిధముగ జేయుచో బాధపడుచున్నారగుదా యని ఆసంస్కృతిగ సంధిజేసికొన్నచో, నిర్బంధిత దేశక్షల్ల కన్యాశుల్కములేనవార యగుమును. నున్న సంతోషముగ తెచ్చి పెట్టుకొనిన కష్టములను తగ్గి చుకోవటకై అన్యాయముగ కొంచెమైనను లొంగితిమి. దేశము... యొక్క భావమును సరిగ గుర్తించినవారము కాకపోవుము.

కాస్వాతంత్ర్యము

(మో. క. గంధీ.)

సంస్కరణములవలన ప్రజాభిప్రాయమున కక్కుడుస్వాతంత్ర్యము వచ్చునను ప్రభుత్వము నటన లూకటాకటిక నద్వైతము లగుచున్నది. కష్టసమయము వచ్చినపుడు నిలువబడిన నేయజ్ఞులను నిర్దుష్టములను దని తేలును. వాక్స్విత్తంత్ర్యమునగా వానవలన బాధ కలిగినప్పుడుగూడ దాని నంటుకుంటుంటే వారాధిక్రీకా స్వాతంత్ర్యమునగా నష్టమువచ్చునట్లు విగర్భన చేయనిచ్చుట, తప్పులుగూడ తేలియజేయనీయుట. తప్పులు తెలియజేయుట గాని, దౌర్జన్యము ప్రోత్సహించుట గాని జరిగినయడల సాధారణకానవలన ప్రాణనవారి దండించవలెను గాని ముద్రణా యంత్రమునే నిలుపుట చేయగూడదు. సభాస్వాతంత్ర్యమునగా : ప్రపంచముయందైన చర్చజేయు సభలకుదయిచ్చుట, నిజమై విప్లవములుచేసినయడల ప్రభుత్వము వారు ప్రజాభిప్రాయము విగ్రహ ముమాలపొలింపట విగ్రహ యాధారపడవలెను గాని- పశుపాయులైన వైసిలను పిలువ గాదు.

భావతంత్ర్యమువారు, ప్రజాభిప్రాయమును వృద్ధిపరచి తెలుసుచు ఉడిగిన మార్గముల చూడండిని యడగద్రోవ్వుచున్నార. అయితే తన నిరంకుశత్వము ను పయోగించుట కిదియే చివర పర్యాయము సంపదించుచున్నాను. స్వరాజ్యము, భిక్షాభక్తు పంజాబుకొక పోరాటమునగా మూడుస్వాతంత్ర్యములకు పోరాటమునుట.

ఇండియన్ డెంటు ప్రతిక యుద్ధమునకుయంటలేదు. డె మోక్రాటు ప్రతిక యనలేదు. లాహోరులో ప్రజాప, కేసరి ప్రతికలైన గూడ నా ముఖము ప్రయోగింపబడినది. లాహోర్ గారి చిద్దము నున సంజేమాతరం ప్రతిక 2000 రూపాయల ధనావంతు కట్టి దెబ్బ తప్పకొనినది. మిగిలిన రెంటికీ మొదటిధర వరుకాకేయబడినది. రెండవధరవారు 10,000, పదికోజులతో కట్టకలెను. లేవన్న మానిచేయవలయునని శ్రమిఖము వచ్చినది. ఈధరవారు 10,000 నిరాకరింతురని సమ్మతమన్నాను: (కజ లాటంక తరువకపోయినచో డెమోక్రాటు సంయుక్త కావ్యములలో జరుగుచున్న తర రాష్ట్రములగుడ ప్రాకవచ్చును.

ఇండియన్ డెంటు ననుకరించి తన భావములను వ్రాత పూర్వకముగ జెలిచ్చుచుననినది ప్రతికాసంపాదకులను హెచ్చరించుచున్నాను. తనకు వ్రాయుటచేతనయి, తాను చెప్పవలె వినువారున్నంతవఱకు, ఏ సంపాదకుని నోరును జేహస్వాతంత్ర్యమున్న తనకు మూయబడదు. నిష్పంధింపగ నె ఆయన యంత్ర సంజేమ సంపుట. లోకమాన్యకు కేసరిప్రతికా ముఖమున గంటే మాండలే కోటలనుండియే యెక్కువవ్యాప్తియముగ సందేశమంపుమంటేను. ఆయనను నిష్పంధించినవెనుక పంతులపడి వృద్ధి నొందెను. నిష్పంధమునకు పూర్వముగంటే విడుదలయి:తరువాత చారివ్రాతలకును, పంతులకును ఎక్కుడుశక్తిరచ్చెను. ఆయన యాశయముల నెకచేర్చుటకు ప్రజలు నిశ్చయించుట మూలమున చనిపోయినను నలము కాగితములేకుండ ప్రతిక ప్రకటించుచునే యున్నాడు. ఇహలోకమున నుండి తనయంత్రము నుపజేరించుచున్నను యంత్రకంటే తెక్కుడు చేసియుండదు. నానంటి విమర్శకు తీవ్రమానుషు బాగుండలేదని అది బాగుండలేదనియు నిందించుచునే యుండివాము. ఇప్పుడు అందరినోర్లును మూతబడినవి. లక్షలప్రజల నాయనయంత్రము పరిపాలించుచున్నది. ప్రజ లాయన మంత్రమునకు కాశ్వతసమాధి నిర్మింపవలెనని సమకట్టియున్నాను.

కావున ముందు మనము యంత్రములు సీసముతో చేసిన యతీరములు అనుప్రేహమును నాశనము చేయవలెను. కలము పుట్టించగలదు. స్వాభిలాషచే ప్రాయువారిచేతులే ముద్రణా యంత్రము కాగలదు. సారమును మరునంతరము విగ్రహారాధన హిందూమతములో నొప్పుకొనబడినది. కాని విగ్రహమే సారమని యెంచినయెడల నిరర్థక ప్రదర్శనమగును. వీలుగనున్నంత వఱకు మన యభిప్రాయములను తెలియజేయుటకు యంత్రముల నుపయోగించుము. మనము, అతీరములకురొగుట, యంత్రములను త్రొక్కుట, బాగురూకతతో పరిశీలించుచున్న ప్రభుత్వము వారు యంత్రములను, లాగుణ్ణినినప్పుడు మన మనహాయలనుని తిలంపగూడదు.

చేతితో వ్రాసిన ప్రతిక కష్టకాలములో గొప్పయోధా భము. ముద్రణాయంత్రము, అచ్చుకూర్పువారు, ఉన్నను సరిలే

పోర్టు నెంటుజారి గెజెటు

జనవరి 17 వ తేదీ మంగళవారము

శ్రీమన్మోక్ష మెకాలె స్క్విటెటుగారు ఆఫీసుస్థిమల దైన్యరుగ (తాత్కాలికముగ) నియోగింపబడినది.

రిజిస్ట్రేషన్లు కాఖ

అనంతపురమునందు ఎలీజరు బ్రూడరుగారికి క్రైస్తవ వివాహములకు స్ట్రీఫీకట్ల నియ్య సధికార మియ్యబడినది.

కోయిలకుంట తాలూకా ఆకుమల్ల గ్రామమునందు కనగల గూడూరు డెంగిగారికిని; సంధ్యాల తాలూకా నెర చూడ గ్రామమునందలి కెనగల గూడూరు బానుగారికిని, కర్నూలు జిల్లానందలి బాను జీవరత్నం గారిగారిని భారత క్రైస్తవ వివాహములకు స్ట్రీఫీకట్ల నియ్య సధికారమియ్యబడినది.

బాను జీవరత్నము శౌరిగారికి అనంతపురము జిల్లా యందు 1916 నెలన ఇచ్చిన క్రైస్తవ వివాహములకు స్ట్రీఫీ కట్ల నియ్య సధికారముతీసివేయబడినది.

రివరెండు రీసు కేముగారు మద్రాసు మత కాఖయందు జూనియరు చాప్లెనుగ కేర్చుకొనబడిరి.

రెవెన్యూకాఖ

కిల్వడిశేమల్లి శ్రీనివాస ఆచార్యురగారు చిత్తూరునకు స్పెషలుడ్యూటీ డిప్యూటీ కలెక్టరుగ నియమింపబడిరి.

వి. కామకృష్ణయ్య పంతులుగారికి సెలవీయబడినది.

కె. రంగస్వామి నాయుడుగారు కో ఆపరేటివుసానైట్ల అనరరీ అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారుగ నియమింపబడిరి.

మనమృదు అచూదుల్లగారు నైవాపేట మ్యునిసిపల సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

వై ద్య కా ఖ

సివిలు అసిస్టెంటు సర్జను జి. భవానీశంకరు గాడ మద్రాసులోని ప్రభుత్వబెర్లిటి వైద్యశాలకు మార్పబడిరి.

రెంపరీ సివిలు అసిస్టెంటు సర్జను పి.అయ్యకవిమాన గారు భీమనిపట్నము మునిసిపలసంఘముక్రిందనియోగింపబడిరి.

ఎస్. జి. మానిలామణి ఎస్. ఎం. ఎస్. గారు మద్రాసు కానిటరీ కమిషనరుగా యుగి కాముక్రింద నియమింపబడిరి.

ఇ. వెంకటకాపు ఎస్. ఎం. ఎస్. గారు సర్జను జన రణగారి కార్యాలయమునకు మార్పబడిరి.

మిగలేనియను

ఎస్. జి. చార్య జేడవత్తగారు గుత్తి తాలూకాబోర్డు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

చోడా కోటయ్యగారు నర్సారావుపేట తాలూకా బోర్డు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

రామరాజు వెంకట శివారామరావుపంతులుగారు కల నాడు తాలూకాబోర్డు సభ్యులుగ నియోగింపబడిరి.

కె. వీరరాఘవాచారియగారు గంజాం జిల్లాబోర్డు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

సి. రామిరెడ్డిగారు కర్నూలు జిల్లాబోర్డు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

సంగోలి వాసుదేవరావు భూపాశము చిన్న ఆదెప్ప చట్టి జీనగరు సుబ్బనాయుడుగార్లు అనంతపుర మునిసిపల సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

వి. హంపయ్య, ఎస్ వాసుదేవగారు, బి. సి. ఆదెప్ప చట్టి జి. సుబ్బారాయుడుగార్లు అనంతపుర మునిసిపల సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

మద్రాసు కానసభయందు ఎస్. శ్రీనివాసయ్యగారి రాజీనామావలన సంధించిన స భ్య త్వ స్థా న ము న కు కున్ననునది యని యందుటవలన నవి మనకు కాశ్వతముగ నుండ గలవు.

మనము చేయవలసిన దింకనన్నది. ఈ పాక్కును నిలుపుకొనుటకు కానన్లోంఘనము ప్రారంభింపవలెను. పెద్దవిషయ ము లనుకొనువానినిప్పుడు తలపెట్టుగూడదు. వాక్కునభావప్రతి కాస్వాతంత్ర్యముల వచ్చుటనగా స్వరాజ్యము వచ్చినట్లే. భిలా పరు పంజాబు స్వరాజ్యముల విషయమునకంటే నీమాడుస్వాతంత్ర్యముల విషయములో నెల్ల కేరళింపరుగాన వచ్చేకనివారము నాడు మాశవాగి కోరికవై భారతీయ పురుషుల చేయబోవు చున్న సభలో నీ నిర్బంధములు తొలగించుమార్ల మాలోచింప వలెనని నేను హెచ్చరించు చున్నాను. ఈచిన్ని విషయములు మనము బాగ్రత్తపెట్టినయెడల పెద్దవిషయములు తమంతలామే బాగ్రత్తపడును. (యంగు యండియా)

మార్చి 1 వ తేదీనాపుగా విశ్వవిద్యాలయమువా రోక ప్రతి నెన్నుకొనవలెను. ఈ ప్రతినిధి విశ్వవిద్యాలయ సామాన్య సభ్యుల వలనను, 7 వత్సరముల యనుభవముగల పట్టభద్రుల కలనను ఎన్నుకొనబడవలెను. ఈ ఎన్నికల నియమము లీక్రింద ప్రకటింప బడినది. జనవరి 27 వ తేదీ 11-2 గంటలవఱకు అభ్యర్థిత్వమును బలపరచువారు నెల్లటు భవనమునందు రిజిస్ట్రారు యెదుట అభ్యర్థిత్వమును దాఖలు చేయవలెను. ఆ దినము మధ్యాహ్నము 2-30 గంటలకు అభ్యర్థులసామములు ప్రకటింప బడును. ఆదిను 8 గంటలకు అభ్యర్థి పత్రములు పరిశోధింప 4 4 గంటలకు సరియగు అభ్యర్థులసామములు ప్రకటింపబడును. ఫిబ్రవరి 11వ తేదీ ఉదయము 7 గంట మొదలు సాయంత్రము 6 గంట వరకును ఓట్లు పుచ్చుకొనబడును. 1920 నవంబరు మాస మున ఎన్నికలకు పోట్లుపుచ్చుకొనబడిన స్థలములందే ఇప్పుడు గూడ పోట్లు పుచ్చుకొనబడును. ఫిబ్రవరి 20 వ తేదీ 11 గంట నెల్లటుభవనమున సమ్యకులు ఎంచబడును.

నాయకుల సమావేశము.

ఖం డ న.

ఎస్. శ్రీనివాసయ్యగారు ఇల్లు వ్రాయుచున్నార - సర్ సి. కంకరన్ నాయరుగారు డ్రెస్సు ఆఫ్ ఇండియా ప్రతిక యందు వ్రాసినట్టి లేఖయందు ప్రభుత్వమువారిలో శబ్ది సమావేశమును గూడదని నేను నిరసించుచు మా ల వ్యా సమావేశమున మాట్లాడితిని వారు వ్రాసిరి. ఆ విషయమును నేను ఖండింపవలసియున్నది. నే నాసమయమున నుడివిన విషయముల నీక్రింద చెలుపుచున్నాను. కాండుపేటలు సమావేశము నాకు సమ్యక్మేయని నుడివెలిసి. సమావేశమునందు ప్రభుత్వమున నుప పాడింపబడిన తీర్మానమునందు క్రిమినలు లా ఆమెండు మెంటు ఆట్టుక్రిందనే గాక దౌర్జన్యమునకు గాని, దౌర్జన్యప్రోత్సాహము నకుగాని క్షింపబడని ఇతర ఖయిదీలనుగూడ వదలిపెట్టవలయు నను విషయము అ స హో యో ద్య మ ప్ర చా ర ము ను నిలుపుటకు ప్రభుత్వ నియమముగ కేర్పరిడిక పోవుటవలన నా తీర్మాన మునంతప్రతికముగ నున్న కను నభిప్రాయముగ నేను గాంధీగారిలో నేకీభవించితిని. పరిష్కార విరామకాలమున ప్రభుత్వమువారు అసహాయోద్యమ వ్యతిరేక ప్రచారము మాను టకు సమ్మతింపకపోయినను, ప్రభుత్వమువారి సమావేశమునకు సమ్మతింపక పోయినను, మితవాదులు అసహాయోద్యమావలంబ కులలో జేర నిశ్చయించుకొననిది కాండుపేటలు సమావేశము జడప్రదముగాదనిగూడ నేనునుడివెలిసి. మూలవ్యాసమావేశమున గావించబడిన తీర్మానమును నేను అంగీకరించెదను. ప్రభుత్వము వారాతీర్మానమునందలి కార్యము లానర్పించెదల గాంధీగా రును వారి యనుచరులును ఈతీర్మానమును సరిక నాచరణలో పెట్టెదరని నాకు సంపూర్ణమైనసమ్మతము గలదు. పత్వాక్రయిదీ లను వదలిపెట్టవలె నను విషయము సమావేశము నేర్పాటు గావించిన జిల్లా గారి ప్రభుత్వ తీర్మానమునందే గలదు. సంధి విరామమునకు వరకుగా ఓట్లు జేయుటకు ప్రభుత్వమువారి రంగీ రించినవి కాం గెనుసమయమున కలకత్తా ఆహమ్మరాబాదులకు జరిగిన తంతివార్తల వలననే మాకు తెలిసెను. కంకరునాయరు గారి లేఖ ప్రభుత్వమువారి కంటే కూడ నెక్కువ పట్టుదలను జూపుచున్నది. కంకరునాయరుగారిని అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొ నుటకు బాబీసాగారుడెతిపిన యభ్యంతర మేఫలిముల ముందుగ నూచించెను.

సమీప ప్రాచ్యదేశములు.

జనవరి 17: పారిసునందు పోయింకేరు లాయడూర్జి గార్లు పరాసు ఆంగ్లసంబంధములకు విషయములను చర్చించిరి అందు సమీప ప్రాచ్యదేశ సమస్య ముఖ్యమైనది. శిరకాలము ముగిసి తిరిగి గ్రీకు తురుష్కులు సంగ్రామమునకు ప్రారంభింపక పూర్వమే ఆసమస్యను పరిష్కరింపవలె ననుటయందు వీరేకాఖి ప్రాయులైరి.

కియావో పరిపాలనను వైశావారి వశము గావించు టను గురించి వైసా జపానుప్రభుత్వములకు సమాధానము కుదిరి నది. గమలసమస్యను గురించి వైసా, జపానుప్రతినిధులు చర్చించుచున్నారు.

దక్షిణాఫ్రికాయందు గమలసంఘము, కార్మికులసంఘ ముల ప్రతినిధులు సమావేశమై సమ్మేలికయము చర్చించిరి. జాగ్రగమల వివాదము పరిష్కరించు వరకు లందు నివేదింప బడును.

సామాజ్య శాసనసభ

[నిన్నటి రువాయి]

వివాదాస్పదము.

పేరనుకూలము. వెనుక హిందువులను మహమ్మదీయుల ను వివాదములు జరిగినట్లు చరిత్రకలన తెలియుచున్నది. ఇక ముందుగాడ నట్లే జరిగిన బాధ ఏమియును లేదు. హిందూ మహమ్మదీయ ప్రాతినిధ్యముల నులల నూరక భాగించుచుండుదురు దానిని కార్యరూపమునకు దెచ్చుట కీచట్టము సాధనము కాగలదని మీరు నుడివిరి.

సి. నాగుగారు.

ఇట్టి వివాదము లిప్పుడు గూడ జరుగుచు నేయున్నది. కాని వానిని న్యాయకాస్త్ర ముమోదించుటలేదు. ఆలోచనము తీర్పుటకే యీచట్ట ముపాదించబడినది.

నర్ జేమ్సు జేజీ భాయిగారు

ఈచట్టము చాలచిక్కులతో కూడియున్నది. పార్సీల వివాదాశాసనమునకు దీనికలన భంగము గలుగును గాన పార్సీలంగీకరణపత్రం రని మీరు నుడివిరి.

యమినఖానుగారు

మహమ్మదీయులు దీని నాక్షేపింప నవసరము కనబడును. వివాదము చేసికొనినవారు ఆసీని బడునుగాదని హిందువులు కోరుచో వాటికి మరకు నుపపాదించవలెను గాని వివాదముల నాక్షేపింపరాదు. ఒకహిందువు యూరోపులో నొకక్రీస్తుని పెండ్లియాడిన ఆదేశమునకు దున్నంతకాల మువివాదము న్యాయ సమర్థముగా నుండి ఆదం పతు తీరదేశమునకు రాగానే న్యాయవిధాన మగుచున్నది. ఈ విధి తీర్చిదిద్దిన తొలగింపవలెనని మీరు నుడివిరి.

నర్ జివస్వామియ్యగారు

న్యాయవాద దృష్టితో నీప్రశ్న నంతయు తడికింపవలెను. వ్యక్తులస్వార్థమున కాపాడుటయొక్క మేగాని సంఘస్వార్థం త్రేణ్యమునకు వ్యక్తులు భంగము కలిగించకుండు మామట వానికంటె ముఖ్యము. ఈవివాదములవలన పరస్పరవారసస్యో సమస్య కలుగుచున్నది. కాని పరస్పర వారసత్వము మున్నగు సంఘస్వార్థస్వార్థములకు భంగము కలుగకుండు మామటవని డాక్టరు గోరుగారు పూచీపడుదురేని నాకాక్షేపణ మేమియులేదు. ఒక హిందు, క్రైస్తవ క్రీస్తో మహమ్మదీయక్రీస్తో వివాదములేని కొని సమష్టికమునకు చేరిన యింటియందే తానుగాడ కాపురముండెదనని పట్టుపట్టిన చాల తొందరలు కలుగక మానవు అని ఆయ్యగారు నుడివిరి.

డాక్టరు గోరుగారు.

ఇక నాయకపాదనము నాక్షేపింప వలెనని ఆయ్యగారు కోరినదిని పూచీపడుదునని గోరుగా కనిరి. (ప్రతికూల వ్యవహారం) ఈ ప్రతికూలవ్యవహారము బట్టి ఆయ్యగారు తమకృత్తి అభిప్రాయమును జూర్రమే తెలిపిరిని నే నూహించెదను. ఈ చర్చకు గూర్చి యిరు పక్షముల వారు న సమాధానముల జేచుచుట కవకాశ మేమైన కలుగునేమో చూడుటకు ప్రస్తుతము చర్చన నింతవరకే పని డాక్టరు గోరుగారు నుడివిరి. చర్చన నిలువనూడదని చాలమంది నుడివిరి. కాని ఓట్లు పుచ్చుకొనగా 30 మంది అవకూలుకను 28 మంది ప్రతికూలుకను తేలిరి. చర్చ నిలువనూడెను.

జాఫ్ ఎన్టీలుల పరిపాలన

వాఫ్ ఎన్టీలులను నమోదుచేయవలెను. మట్లాల్లికా కలియగు బహుభుక్తుల నిచ్చునట్లు ఏర్పాటు చేయవలెనని అట్టులు ప్రశ్నంగా రుపపాదించిరి. దీనిని గూర్చి రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల వారు ముగ్గురుమాత్రమే అభిప్రాయముల నిచ్చికిగాన దీనిని నిలుపదగినది విన్నెంటుగారు నూదించిరి. సభవా రందుల కంగీకరించిరి.

కి. ప్రా. కోడు సవరణ

హైకోర్టు అభిధానిమునకున్న అందర వ్యక్తులను యమునకు అగలు, అపీలు దావాల్పటికాను హాజరుకార్యము వంటి అజ్ఞల నిచ్చుటకు హైకోర్టు కధికార ముండవలెనని రంగా చాక్ష్యులుగా రుపపాదించిరి.

సి. ప్రా. కోడు సవరణ

న్యాయశాదులను గాడ్లియనునగా నియమించినపుడ ప్రతిశాదుల వ్యయములకు న్యాయస్థానము లేర్పాటుచేయవలెను. ఇప్పుడు గాడ్లియనులు యాద్యోగముగా నున్నచో నీ అవకాశ మియ్యబడియున్నది. ప్రిజరులను గాడ్లియనులుగా నియమించినపుడుగూడ నీ అవకాశము నియ్యవలెనని లాలా గిరిధర

లాలు అగ్ర్యులుగా రుపపాదించిరి. ఈ యధికారము న్యాయస్థానముల కిదివరకే కలదని న్యాయశాఖా సభ్యుడు డాక్టరు ప్రభుగారు తెలిపిరి.

డిల్లీసము.

తణఖామిదగాని తణఖా లేకుండగాని బదులు యిచ్చెడు వారెవరును దావా లేదినాటికి అగలు మొత్తముకంటె హెచ్చుగా వడ్డీ మొత్తమును బడయ నట్లుయిగారు. ఇట్లు చేసి నచో వడ్డీ మొత్తము అగలు మొత్తము త కాగానే ఋణదాత దావా చేయను. అట్లు కానిచో వడ్డీ పెంచిపెంచి ఋణదాత అప్పుతీసుకొన్నదాని యవదాస్తినిగూడ వేలము వేయించునని ఖానుసా హెబుహాల్విఅట్టులుఖాదుగ గా రుపపాదించుచునుడివిరి. సర్ విజయం విన్నెంటుగారీర్థ్యమునట్లు సానుభూతిని చూపిరి; గాని కాని నాక్షేపించిరి. సామాకారులు క్రమమున పీల్పు జరిగలవలె భనమును పీత్వదన కల్లరు. వ్యవసాయదారులకు వారి సహాయ ముగ్గవసరము. వాటికి నష్టము కలిగించెడు చట్టములవలన వ్యాపారమునకు నష్టము కలుగును. అప్పు పుచ్చుకొను వాటి సదుపాయమును దొరతనమువా రుపేక్షింపలేదు. ఈ విషయమున న్యాయమును చేయుటకు 1918 లోనే న్యాయస్థానములకు చాల నధికారముల నిచ్చిరిని విన్నెంటుగారు నుడివిరి.

శ్రీసీతా రామాంజనేయనాటక సమాజము, ఏలూరు

జయనగరములో

అయోధ్యా మైదానము మీద వేసిన

నాటక శాలలో దిగువనుదహరింపబడిన నాటకముల

ప్రదర్శించెదరు.

- 20-1-22 కనకతార
- 21-1-22 ద్రావదీవ స్త్రావహరణము
- 22-1-22 వస్త్రావహరణము
- 24-1-22 సా విత్తి

రాత్రి 9-30 నిమిషములకు ప్రారంభము

టిక్కెట్లు వివరం:— రూ 8, 2, 1-8-0, 0-12-0, 0-6-0.

శ్రీలకు రూ 2-0-0, 1-0-0, 0-8-0.

M. N. Kao. Yadavalli Suryanarayana
Zamindar, Rao
Hon. President, Manager.

మహాత్మా గాంధీ

3349

చాయాఫలము వేసిన తెలుగు పేషరు

100 కాగితములు చేర్చి అట్టబెండుచేసిన

కట్ట 1-కి అ 10; కట్ట 1-కి రు 6

కార్డు 100-కి అ 14; 1000 రు 7-8-0

కవరు 100-కి అ 1; 1000 ,, 7-8-0

కాలండరు 1-కి అ 6; 12-కి ,, 3 8-0

మీ అచ్చుపనులకు మాకు వ్రాయుడు.

Pictorial & Co., Printers, 41, Broadway, MADRAS.

నీకు స్వతాజ్యము కావలెనా?

కావలెనని చో (8878)

“ఆరీ ప్రభుత్వ నిర్బంధము”

(The Karachi Trial)

అను, దివ్యమైన నాటకమును చదువుము

వెల. 0-10-0 మాత్రమే. (పోస్టేజీ ప్రత్యేకము)

స్వరాజ్య గ్రంథాలయము, తెనాలి.

అన్ని రోగములకు

మా నిలయనుండు ఆయుర్వేద చికిత్స లాసంగమును. నేటివరకు పాశ్చాత్య వైద్యమున చికిత్స నెరంగని అతి మాత్రము, క్షయ, కుష్టువు, వక్షపాతములకు మేము పూచీనై (Guarantee) చికిత్స నొసంగెదము. మానై ద్వనియించున భగ్యములు, వంటవధములు, లేనాములు ఆనవములు ఎల్లప్పుడును వికారమునకు నిధముగ నుండును.

ఆర్ ఆముర్వేదావదనిలయము,

జాతు దీధి, కాకినాడ.

3320) Koralla Rajarao, Physician.)

మహాత్మా గాంధీ

ఆరోగ్య దిగ్గర్షిని

వడ్డీ శ్రీరామమూర్తిగారిచే సంపూర్ణముగా నాంధ్రీక రింపబడినది. సర్వజనులను చదివి ఆచరణలో పెట్టుటయే మా ముఖ్యోద్దేశము గనుక అగలు ఖరీదునకే అమ్ముచున్నాము.

ప్రతి 1 కి 0-8-0 లు మాత్రమే.

మేనేజరు:— పాపులర్ స్పెషిలిస్టు.

(8858) వైద్యపురం (గోదావరి)

పారిక ధ లోకమాన్యుని పవిత్ర జీవితము

ఇ హ ప ర సా ధ న ము

ఆంధ్రదేశమున సఖముఖముల నీవరకే వ్యాప్తమైనది. గ్రంథకర్తలు: డె. వెంకట్రామయ్య, డా. వెం. నరసింహారావు పోస్టుఖర్చులుగాక, ప్రతి 1-కి రు 0-8-0. 12 ప్రతులు 5-0-0 వలయువారు డా. వెం. నరసింహారావు,

తాడేపల్లిగూడెం, కృష్ణాజిల్లా

అనుకమునకు సిద్ధము

అన్నివిధముల ఫౌటెయిజ్ చేనాలు చతురైన ధరతోనున్నవి. స్వస్థముయటను ఉత్తరమునకు మధ్య ఆయుర్వేదజ్ఞానము

కోగల శిరోష్ఠము తెచ్చుకొనుట తెలివెడి అర్థ నిమిష

తెర్వామిటదు:—ఒకటికి రు 1-8; 8-కి రు 4;

6-కి ,, 7-8; 12-కి ,, 14.

లక్ష్మీనరస్వతి చిత్రరంగుల పటములతోటి గల

1922 సం॥ శ్యాతెండ్రు 20" X 10" కొలత గలది

అనాలు 10, ముందు వైకము వందలెను.

1. స్వరాజ్యగీతములు (తెనుగు) అనాలు

2. స్వరాజ్యమే శరణ్యము (తెనుగు) ,, 8

3. మోదక స్వరాజ్యము (తెనుగు) ,, 10

కె. జెగదీశన్ అండు కో,

తిరుళ్లిక్కేటి, మదరాసు.

అందులకు మహాత్ముని సందేశము

“స్వరాజ్య కాంగ్రెసుకు ముందే ఆంధ్రులెల్లరు హిందీభాషను చక్కగ నేర్చుకొనవలెను.”

మహాత్ముని వాంఛను పూరించుదు. తక్షణం పుస్తకములకుగాను వ్రాయుడు.

౧. కాష్ఠాభాషాభోధిని (తెనుగు లిపి)

మహాత్మాజీయొక్క సీరికగలది. 0-6-0

2. రాష్ట్రభాషామంజరి 0-2-0

3. హిందీకాలభోధిని 0-2-0

4. మొదటివాచకము తెనుగు అర్థమునకు 0-8-0

5. రెండవవాచకము టిప్పణిముతో కూడా 0-8-0

6. వ్యవహారికము అర్థమునకు 0-3-0

హిందీ ప్రచారకార్యాలయము,

(8879) ౧౧3, బిగ్ స్ట్రీట్, క్రీష్ణ కేసు, మదరాసు.

ఆరోగ్యములకు

ఒకమార్గము 219

తక్షణమే మీరు

ఒకరూపాయి మాత్రము ఖర్చుచేసి

ఆతంకనిగ్రహమాత్రలను నీవించిన

జాబితము వ్రాయువాటి ఉచితము.

త్వరించుడు!

వైద్యశాస్త్ర ముగిసెంతో గొప్పదని,

ఆతంకనిగ్రహమాత్రలయందు, బ్రాహ్మ, 2కి మదరాసు.

నీవుముగ రియాయతేయనిన శాస్త్రీయ మోక్షములు.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీలో దొరకును.

తెలుగుభాషయందు గాని, ఇంగ్లీషుభాషయందు గాని

కాంటులాగు ఉచితముగా వండును.

మేనేజరు, ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ,

19, హుస్ సాద్, హంటుసాద్ - మదరాసు.

మలయ చందనము.

గనేరియా ఆనా గోగమునకు మూలము

పద్మములేదు. వీరికారితో పనిలేదు. ఎటువైపు, ఎటువైపునైనా, అనుచు వచ్చి విధిమాల గోగమునకు మూలము పూజించి మూలమును. శ్రీలక్ష్మణుని పాదాలకు మూలము ఇది రాజ్యము. (1251) దీని 1-కి రు. 2-4-0

2 చందన (మలయచందనమున కనపడదు) కేసు 8-0-0

శ్రీ పాద చారి సంఘము

దండనీ సంవత్సర పంచాంగము అచ్చులో నున్నది. మా పంచాంగముయొక్క ఘటన అందఱు సరిగినవే. కలి 1-కి 0-2-0; నాలుగు ప్రతులకు రు. 1-కి. చేయవలెను. ఒకటి కావలయునని 0-4-0 ప్రాప్తియొక్క పంపవలెను. 12 ప్రతులకు ఒక ప్రతి ఉచితము. స్వీకరణకు దొరకవు. గంధర్వ ఫార్మసీ, రాయలవరం, (గోదావరి)

జనాం

జనాం

రెండు ఆనాలు స్థానములకు మిక్కిలి సాగ

నైన 1922 సం॥ రం వెదరంగుల బొమ్మ క్యాలండరు ఒకటి పంపబడును. బాలుమిత్రము వ్రాసిన బొమ్మ లేని క్యాలండరు యినాముగా పంపబడును. క్యాలండరులు వి. పి. గా పంపబడును. ఒకరూపాయ చొప్పున యార్జన పంపిన కి క్యాలండరులు రిజిస్టర్డ్ పోస్టు ద్వారా పంపబడును. రిజిస్ట్రేషన్ పోస్టుఖర్చులు తప్ప. 3828

Rajvaid/Sri Bamandasji Kaviraj
152, Harrison Road
Calcutta.

ఆరోగ్యమార్గము

శ్రీ గాంధీమహాత్మ ప్రణీతము

గ్రంథములో ఒక్క పట్టిక అయినను వదలక శ్రీ శ్రీనివాసుని కృపవల్ల తెలిసింపబడినది. అచ్చు పూర్తి అయినది. సబరత్తి సత్యాగ్రహ శ్రమములో ప్రత్యేకముగ తీయబడిన కాపీనధారి యగు శ్రీ గాంధీమహాత్ముని ఛాయాపటము ఇందు చేర్చబడినది. బ్రెండింగులో నున్నది. ఇదివఱకు రిజిస్టర్డ్ చేయబడిన ఆర్డరు పంపినవారికి యీనెల 15 వ తేదీనుండి పుస్తకములు వి. పి. గ. పంపబడును. ఎవ్వరికైనా అక్కడ లేనియెడల ఆ లేదీలోపుగ తెలుపవలెను. అభిప్రాయ ప్రచారముకొరకును, ఔషధివారణ కార్యసహాయార్థమును ఉద్దేశింపబడిన ద గు ట చేత స్వల్పపువెలకు యివ్వబడుచున్నది గాన వి. పి. లు తీరస్కరించి దండంగ కలుగజేయకుండవలె నని కోరుచున్నాను. ఇప్పుడు అచ్చువేసిన 2000 ప్రతులకును చాలవఱకు ఆర్డరు వచ్చియున్నది. గనుక యింకను గ్రంథములు కావలసినవారు యీ దిగున చిరునామాకు వెంటనే వ్రాయుట యుక్తము.

గూడూరి రామచంద్రరావు
సేవకసంఘము, గుడివాడ, కృష్ణాజిల్లా.

నమకము (1842)

బంగారు, వెండి, రత్నము

ల నగలును, యితరవస్తువులును, వాపన ఇచ్చినపుచు కొనివెళుకయివ్వబడును

ఉమిడి - రామయ్య శెట్టి

గురుసావి శెట్టి కంపెనీ

25, చైనాబజార్ రోడ్, మదరాస్

నగలు వాణ్యముగాను పూచీతోడను కలియైన ధరలకు తయారుచేసి విక్రయించుట కుంచబడును. తయారుచేసిన తయారుచేసి అతి కేసుముగ ఆర్డరు చేరుట తయారుచేసి యివ్వబడును. ఒకసారి అర్జరు యిచ్చి నగలు తయారు చేసికొన్న వారివలన మానన్యకము తెలిసికొనవచ్చును.

వనావధినరస్పరిల్లా

రక్తసీసకము రక్తముయొక్క ముఖ్యభాగము పోగొట్టుటకును శరణి క గాంచినది. ధర 1-3-0
ఇండియా సిల్కానండు ఎచ్చటికైనను తపాలాఖర్చు పోలికముగా పంపబడును. (2972)

విలాసము పి. డి. సామంట్.

నెం 144 ఫననవాడి, బాంబాయి.

చందనాదివటి

చందనాదివటి:- (తమిళనాడు) బోగొట్టును

చందనాదివటి:- తొవనగ్గి మేహము (సెగ) రోగమును అతిత్వరతముగా బోగొట్టును.

చందనాదివటి:- మూత్రనాళములలోని వ్రణమును బోగొట్టి మూత్రము వారియగునట్లును మంట లేకుండచేయును.

చందనాదివటి:- మూత్రాశయమునకు బలము గలిగించును.

చందనాదివటి:- శ్రీలకు (ప్రాప్తించిన) పొవనగ్గి మేహము (సెగ) రోగమును బోగొట్టును.

చందనాదివటి:- శ్రీలకు వై వికముగా వచ్చే యెర్రకును, తెల్లకును రోగములను బోగొట్టును.

25 మాత్రలు వెల రూ 1.

క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీరతి, బి. ఎ. ఎం. బి. సి. ఎం.

మేనేజింగు డైరెక్టరు,

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ, (లిమిటెడ్)

19, హారిస్ రోడ్డు,

మాంటురోడ్ - మదరాసు.

(గురు) (8166)

మదన కామేశ్వర లేఖము

దుర్బలలపాలిటి సంతతి:- మేహము, నిక్కాక, కుక నష్టము, నిస్సత్తుక, అతిమూత్రము, మొదలగు వాటిని హరించి మంచి బలమును, యవ్వనమును, కాంతిని, వీర్యవృద్ధిని, సంతాన ప్రాప్తిని, కలిగించు వరప్రసాదము. 2 డబ్బీలు చాలును. 20 తు డబ్బీ రు 1-4-0. (3351)

రోజుపుష్ప లేఖము:- ఇది మలబద్ధమును పోగొట్టి కాల విశేషమును చక్కగా కలిగించుటలో అమృతప్రాయము 15 తు డబ్బీ రు 0-1-0, వి. పి. చార్జి 0-8-0. పి. జి. పి. అందుకో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిడేపి, నెల్లూరుజిల్లా.

జాతక రత్నము

జన్మనక్షత్రము, పుట్టినతేదీ వేళ మున్నగునవి లేకయే సంవత్సర ఫలితములను క్యాలెండరు రీతిగనుక సహాయము సంవత్సరములైనను జ్యోతిషముని సహాయము అక్కరలేకయే తమంతట తాము వ్రాసికొనగలరు. ధనము, సంతానము మున్నగు ద్వాదశభావములలో మీమీ జాతకములకు మీరే వ్రాసికొనగలరు. ఇది యింటిజ్యోతిషము. దీనివెల రు 2 మాత్రమే.

గ్రేట్ యిండియన్ జ్యోతిషాలయము,
(8291) ఖింకోట, విశాఖపట్నంజిల్లా

అధరములు [బేషధములు]

(2957) తెనుగు	రు. అ. ప.
ప్రాంతుమాస్యల్	... 4 0 0
గ్రామోక్తాగ్గల మాస్యల్	... 2 8 0
ఇన్ కమ్ టాక్సు మాస్యల్	... 3 0 0
సివిల్ ప్రాజెక్ట్ కోడ్	... 5 0 0
క్రిమినల్ ప్రాజెక్ట్ కోడ్	... 6 0 0
ఎక్సేటు ల్యాండు ఆక్ట్	... 8 0 0
లిమిటెడ్ ఆక్ట్	... 2 0 0
ఇండియన్ పీస్ కోడ్	... 2 0 0
హిందూ (1921) అచ్యుల్ నున్నది	6 0 0
బొట్టనక్షత్ర ముద్రపెట్టె	... 1 4 0

విక్రయించు డిస్కం

మైలాపూరు = మదరాసు.

పాశ్యపు వెంకటాచల పండితుల

ఆయుర్వేదీయ సిద్ధావదము

లోకామయవార

కస్తూరి మాత్రలవలె

సర్వోత్తమగునాదియగు విశ్వాక్షణమున వేరొకటిలేదని భారతముగా చెప్పవచ్చును. వీటిలో అక్షణకరమైన రోగవస్తువు చేరలేదు. గాఢమైన పుట్టిన కిక్కురు మొదలుకొని కృద్ధులకురకురకులకును సంతోషములేక నేవించవచ్చును. ఈ మాత్రలు రి నుండి రి క రకు తాంబూలముతో గాని లేక కట్టి పోటి తోగాని క్రవడినను ఉపయోగించుట శుభము. ఎడల మందము అత్యధికము మలబద్ధము చికిత్స జ్వరము జ్వరము మలేరియాజ్వరము కిక్కురు వారము, నెస్సు, వడికము వరముల పోషి బల

హీనర ఇంపు ఎంబా క్లేగు కలరా మున్నగు ఇంకా అనేక వ్యాధులను వ్యర్థము రానియ్యదు. బజ్జుగలిగిన వేళ ఉపయోగించిన తక్షణమే గుణ మిచ్చును. ఒకచోట కూర్చుండ వలసిన గుమస్తాలు వ్యాపారములు ఉపాధ్యాయులు విద్యార్థులు భూమిశ్రీలు కూడ ఈ మాత్రలను సేవించి గుణమును పొందుచున్నారు. 250 మాత్రలు గల సీసా 1-కి రు. 0-4-0 ఒక సీసా మొదలు 6 సీసాల వరకు ప్రాప్తికి 0-4-0 కి కేసు 6 సీసాలను తెప్పించిన పాస్తెజికో దు 1-3-0
12 సీసాలు " " 2-18-0
25 సీసాలు " " 5-3-0

మద్రాసునందు అన్ని దుకాణములందు దొరకును

శ్రీ శీతారామవైద్యశాల

(501-594) మైసూరు.

తండ్రి వివాహము - తండ్రికి మైసూరు.

ఇది చూడవద్దు

చూచినచో మరువవద్దు

వైద్యరత్న పండిత

డి. గోపాలాచార్యులుగారి

(1045) ఇక్ష్వాకుయోజా

గురు

కలరా పేగు

వ్యాధులకు జగత్ప్రసిద్ధి చెందిన

ఆయుర్వేదవిద్యోగములు

మా కలరా, క్లేగుమందులకు

ముఖ్యప్రాశస్త్యము

20 వత్సరములుగ ఇండియా, బర్మా, సిల్కా, పజా మొదలగుచోట్ల అనేక వేల ప్రాణులను, కలరా, క్లేగుమంది

కాపాడుటయే

కలరా శెట్టు 1-కి రు. 1-2-0

క్లేగు శెట్టు 1-కి రు. 2-2-0

ఇక్ష్వాకుయోజా శెట్టు 1-కి రు. 1-12-0

క్యాటలాగు ఉచితము. ప్యాకింగు పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఆయుర్వేదాశ్రమం,

41 ఆచారప్పగోవిధి, జి. టి. మదరాసు.